

Archief

beuwaren

Resonance win
ambicidig

**nota van aanbevelingen
voor een gemeentelijk
lesbies- en homobeleid**

LEGENDA

**nota van aanbevelingen
voor een gemeentelijk
lesbies- en homobeleid**

NOTA VAN AANBEVELINGEN VOOR EEN GEMEENTELIJK LESBIES-
EN HOMOBELID .

Ontwerp voorpagina: Mark Schalken.

Tekst en lay-out : Werkgroep Homoseksualiteit Oss i.s.m.
de Stichting Opbouwwerk Maasland.

Copyright : september 1988 Werkgroep
Homoseksualiteit Oss.

Drukwerk : BEPARO, Oss.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	1
HOOFDSTUK 1 - MOTIVATIE	
1.1. Uitgangspunten en doelstellingen.....	2
1.2. Specifieke aandacht voor lesbische vrouwen.....	5
1.3. Homoseksualiteit in andere aandachtsgroepen.....	5
HOOFDSTUK 2 - SITUATIE OSS	
2.1. Knelpunten Algemeen.....	6
2.2. Knelpunten Specifiek.....	7
2.2.A. bejaardenzorg.....	8
2.2.B. onderwijs.....	9
2.2.C. politie en justitie.....	11
2.2.D. gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.....	12
2.2.E. geloofsbeleving.....	14
2.2.F. huisvesting.....	15
2.2.G. uitgaansleven.....	15
2.2.H. kunst en cultuur.....	16
2.2.I. personeelsbeleid.....	17
2.2.J. media.....	18
HOOFDSTUK 3 - SITUATIE W.H.O.	
3.1. Ontstaansgeschiedenis W.H.O.....	19
3.1.A. Huiskamergroep Homoseksualiteit Oss e.o.....	19
3.1.B. Werkgroep Kerk en Homofilie.....	19
3.1.C. Werkgroep Homoseksualiteit Oss.....	19
3.2. Knelpunten W.H.O.....	21
3.2.A. Huisvesting.....	21
3.2.B. Kontinuïteit W,H.O.....	21
3.2.C. Lesbiese vrouwen binnen de W.H.O.....	22
3.2.D. We vechten als organisatie al harder dan anderen.....	22

HOOFDSTUK 4 - BELEID W.H.O. / COC VOOR DE KOMENDE JAREN

4.1.	COC Algemeen.....	24
4.1.A.	Algemeen beleid - huidige situatie.....	24
4.1.B.	Algemeen beleid - gewenste situatie.....	24
4.2.	Homo-infowinkel Oss.....	25
4.2.A.	Homo-infowinkel Oss - huidige situatie.....	25
4.2.B.	Homo-infowinkel Oss - gewenste situatie.....	25
4.3.	Vrouwenactiviteiten.....	26
4.3.A.	Vrouwenactiviteiten - huidige situatie.....	26
4.3.B.	Vrouwenactiviteiten - gewenste situatie.....	26
4.4.	Jongerengroep Tom Poes.....	26
4.4.A.	Jongerengroep Tom Poes - huidige situatie.....	26
4.4.B.	Jongerengroep Tom Poes - gewenste situatie.....	26
4.5.	Ouderengroep.....	27
4.5.A.	Ouderengroep - huidige situatie.....	27
4.5.B.	Ouderengroep - gewenste situatie.....	27
4.6.	Werkgroep aids.....	27
4.6.A.	Werkgroep aids - huidige situatie.....	27
4.6.B.	Werkgroep aids - gewenste situatie.....	27
4.7.	Gehandikaptten.....	28
4.7.A.	Gehandikaptten - huidige situatie.....	28
4.7.B.	Gehandikaptten - gewenste situatie.....	28
4.8.	Kinderen met een homoseksuele ouder.....	28
4.8.A.	Kinderen met een homoseksuele ouder - huidige situatie.....	28
4.8.B.	Kinderen met een homoseksuele ouder - gewenste situatie.....	28
4.9.	Voorlichting.....	29
4.9.A.	Voorlichting - huidige situatie.....	29
4.9.B.	Voorlichting - gewenste situatie.....	29
4.10.	Praatgroepen.....	29
4.10.A.	Praatgroepen - huidige situatie.....	29
4.10.B.	Praatgroepen - gewenste situatie.....	29
4.11.	Nieuwsbrief "Tongen".....	29
4.11.A.	Nieuwsbrief "Tongen" - huidige situatie.....	29
4.11.B.	Nieuwsbrief "Tongen" - gewenste situatie.....	29
4.12.	Huisvesting.....	30
4.12.A.	Huisvesting - huidige situatie.....	30
4.12.B.	Huisvesting - gewenste situatie.....	30
4.13.	Kulturele minderheden.....	30
4.13.A.	Kulturele minderheden - huidige situatie.....	30
4.13.B.	Kulturele minderheden - gewenste situatie.....	30
4.14.	Koördinator.....	31
4.14.A.	Koördinator - huidige situatie.....	31
4.14.B.	Koördinator - gewenste situatie.....	31
4.15.	Uitvoeren aanbevelingen.....	31
4.15.A.	Uitvoeren aanbevelingen - huidige situatie.....	31
4.15.B.	Uitvoeren aanbevelingen - gewenste situatie.....	31

HOOFSTUK 5 - FINANCIËLE KONSEKVENTIES

5.1	Huisvesting.....	32
5,2	Organisatie.....	32
5.3	Aktiviteiten.....	32
5.4	Personeelskosten.....	33
5.5	Totaal.....	33
Bijlage 1	Algemene Politie Verordening.....	34
Bijlage 2	Lessen, werkvormen en spelen voor het onderwijs.....	37
Bijlage 3	Begripsbepalingen.....	38

VOORWOORD.

Vanuit een goed contact met de Gemeente Oss ontstond de wederzijdse behoefte om een nota te schrijven waardoor de gemeente meer inzicht zou krijgen in een door haar te voeren lesbies- en homobeleid. In overleg met de gemeente en met ondersteuning van de Stichting Opbouwwerk Maasland (SOM) is besloten om te komen tot een nota van aanbevelingen voor een gemeentelijk lesbies- en homobeleid.

De geformuleerde aanbevelingen zullen voor de W.H.O./COC als beleidsuitgangspunten dienen voor de komende jaren. Het werkplan is in nauwe samenwerking met Frank Mulkens van het SOM opgesteld. Frank Mulkens is ook degene geweest die er voor waakte dat wij niet afweken van het werkplan. Wij zijn als volgt te werk gegaan: in overleg met de gemeente is besloten een zogenaamd facetbeleid door te voeren. Wij hebben hiervoor verschillende facetten van de Osse samenleving doorgelicht door middel van interviews met personen van verschillende instanties. Op deze wijze hebben wij een redelijk beeld gekregen van de positie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen in het Osse. Nadat wij de knelpunten op een rij hadden gezet konden wij met de aanbevelingen beginnen, die uiteindelijk moeten leiden tot een degelijk gemeentelijk lesbies en homobeleid. Voor u ligt het resultaat van een jaar hard werken. Op deze plaats willen wij een ieder die aan het ontstaan van deze nota van aanbevelingen heeft bijgedragen, hartelijk bedanken. In het bijzonder Frank Mulkens van het SOM voor zijn steun en goede adviezen, De Heer Boeve van de Gemeente Oss danken wij voor zijn geduld en het in ons gestelde vertrouwen.

De samenstellers,
Corry van den Ancker,
Ron van Zeeland,
Robert van Vlijmen.

Deze nota dragen wij op aan Martien Derksen die voor ons een grote inspirator was.

HOOFDSTUK 1 MOTIVATIE.

Deze konsept-nota is ontstaan op verzoek van de gemeente Oss aan de Werkgroep Homoseksualiteit Oss (W.H.O.). Om de gemeente Oss meer inzicht te geven in de positie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen in Oss, heeft de beleidskommissie van de W.H.O. interviews gehouden met personen van verschillende instanties in Oss. De gemeente Oss heeft dit verzoek aan de WHO gericht daar de W.H.O. meer thuis is in deze materie.

1.1 Uitgangspunten en doelstellingen

In de literatuur wordt wel beweerd dat ongeveer 10 % van de bevolking lesbies of homoseksueel is en dat een veel groter deel homoseksuele gevoelens en/of ervaringen heeft gehad (30-40%). Hoewel onderzoek uitwijst dat in Nederland de tolerantie ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen de laatste jaren is toegenomen, valt waar te nemen dat niet-tolerante, diskriminerende elementen in onze samenleving nog sterk aanwezig zijn, momenteel zelfs toenemen. In het onderzoeksrapport 'Het topje van de ijsberg': inventarisatie van tien jaar diskriminatie op grond van homoseksualiteit en leefvorm' (Marion Dobbeling en Pieter Koenders, Publikatiereeks Homostudies Utrecht, nummer 3, 1984) wordt een grote verzameling van gevallen van diskriminatie beschreven, onder meer bij overheidsinstellingen en bij door de overheid gesubsidieerde instellingen.

Hoewel we verheugd zijn dat de tolerantie ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen (schijnbaar) toeneemt, menen wij dat de gemeente met haar te ontwikkelen lesbies- en homobeleid verdergaande doelen moet stellen dan het bewerkstelligen van een tolerante houding. Tolerantie betekent nog te vaak akseptatie op afstand: akseptatie die standhoud zolang lesbische vrouwen en homoseksuele mannen niet openlijk voor hun homoseksuele gevoelens uitkomen, homoseksualiteit in gedrag en leefstijl niet tot uiting gebracht wordt of zolang het niet de eigen familie betreft. Dit betekent een akseptatie zonder dat de eigen waarden en normen aangetast hoeven te worden. Met 'slechts' een tolerante houding van de omgeving wordt homoseksualiteit niet werkelijk als gelijkwaardig aan heteroseksualiteit beschouwd en kan nog niet gesproken worden van volledige akseptatie/integratie van homoseksualiteit. Daarvoor zal ook de omgeving van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen moeten veranderen. Wij achten diskriminatiebestrijding alleen niet voldoende.

Met deze nota van aanbevelingen voor een gemeentelijk lesbies- en homobeleid beogen wij een bijdrage te leveren aan het verdwijnen van ieder ongerechtvaardigd onderscheid naar seksuele en relationele voorkeur en dienovereenkomstige levensstijl, zodat alle inwoners van Oss een gelijkwaardige positie kunnen innemen en hun leven kunnen inrichten op een onafhankelijke en zelfstandige wijze.

Een voorbeeld over de tolerantie ten aanzien van homoseksualiteit in Oss.

Op 15 november 1986 werd in Oss een thema-dag speciaal voor lesbische vrouwen gehouden met als afsluiting s-avonds een feest. Voor het feest was publiciteit gemaakt door middel van posters en persberichten in de weekbladen. De dag en het feest werden gehouden in Buurthuis Centrum. Tijdens het feest kwamen er vier à vijf jongens binnen die vervelende opmerkingen tegen de aanwezigen maakten. De beheerster van het buurthuis vroeg de jongens zich te verwijderen, wat ze dan ook deden, waarna de beheerster de deur afsloot. Even later werd er een steen tegen de ruit gegooid. De beheerster belde daarop de politie en ze had er uit onwennigheid nogal moeite mee te zeggen dat er een homofeest, was dat door enkele jongens verstoord dreigde te worden. Maar de politie kwam niet opdagen! De beheerster ging toen naar buiten om met de jongens te praten (enkele van de jongens waren bezoekers van het buurthuis) en probeerde ze weg te krijgen. Omdat de groep inmiddels groter geworden was lukte dat niet. De jongens gingen toen fietsen en auto's vernielen waarop wederom de politie werd gebeld. Het duurde enige tijd voordat deze ter plekke verscheen en natuurlijk waren de daders toen al verdwenen. Er zijn die avond/nacht vijf personen aangifte gaan doen waarover de volgende opmerkingen:

1. De politieman die de aangifte behandelde weigerde te geloven dat de twee aanwezige vrouwen lesbies waren.
2. Een van de aanwezige agenten probeerde een van deze vrouwen te versieren!
3. De toevoeging dat het hier anti-homoseksueel geweld betrof werd niet geaksepteed:
4. De politie durfde zelfs te beweren dat als de WHO geen posters in de stad had opgehangen er dan ook geen geweld zou zijn gepleegd!

De hierna volgende uitgangspunten en doelstellingen ziet de W.H.O. als leidraad voor het gemeentelijk lesbies- en homobeleid.

1. Een anti-diskriminatiebeleid. Dat wil zeggen dat de bestrijding van diskriminatie een belangrijk middel is ter bevordering van emancipatie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen. Het betreft hier bestrijding van zowel lichamelijk geweld (po(t)enrammerij) als psychies geweld (schelden en chantage) als het opheffen van ongerechtvaardigd onderscheid in bijvoorbeeld regelgevingen. Vooruitlopend op wettelijke middelen zou de gemeente reeds een aantal maatregelen kunnen nemen.
2. Het bewerkstelligen van een verandering in mentaliteit en gedrag; doorbreking van normen die gebaseerd zijn op een heteroseksueel georganiseerde samenleving, hetgeen in kan houden:
 - het duidelijk uitdragen van de uitgangspunten en van de maatregelen die de gemeente met haar lesbies- en homo-beleid voor ogen heeft;

- het openlijk stelling nemen in gevallen van diskriminatie c.q. publieke discussies over (aspecten van) homoseksualiteit. Het openlijk in bescherming nemen van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen, wanneer zij met ontslag bedreigd worden (wanneer iemands homoseksualiteit in het geding is) of door regelgeving of door uitspraken van met gezag bekleedde personen;
 - het bevorderen van maatschappelijke gelijkberechtiging;
 - het bestrijden van vooroordelen over specifiek vrouwelijk/mannelijk gedrag;
 - het bevorderen van het doorbreken van rolpatronen voor vrouwen en mannen, niet alleen door het selekteren van daarop gericht lesmateriaal, maar ook in het personeels-beleid (de koffieman of de timmervrouw);
 - bestrijding van stereotypering in het openbare leven;
 - het duidelijk uitdragen van visies op alleenstaanden (niet één onvolledig persoon of één van een stel) en andere relatie- en samenlevingsvormen dan het huwelijk;
 - het bevorderen , onder andere door middel van subsidie-beleid, dat (waar noodzakelijk) deskundigheid verworven wordt om op alle beleidsterreinen de specifieke eisen en wensen in realiseerbare wensen en voorstellen te kunnen inbrengen.
3. De gemeente dient er naar te streven om binnen haar beleid geen enkele relatie- of samenlevingsvorm te bevoordelen en binnen regelingen de individuele mens ongeacht relatie- of samenlevingsvorm als uitgangspunt te nemen.
 4. De vergroting van de weerbaarheid van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen: onder meer door het ondersteunen van organisaties en door een nauwe samenwerking met belangenbehartigingsorganisaties zo kan nadere invulling gegeven worden aan het lesbies- en homobeleid.
 5. De voorbeeldfunctie: De gemeente dient haar lesbies- en homobeleid uit te dragen.

1.2 Specifieke aandacht voor lesbische vrouwen.

Zowel lesbische vrouwen als homoseksuele mannen ondervinden diskriminatie op grond van hun seksuele voorkeur. Vrouwen die 'openlijk' voor hun lesbies-zijn uitkomen, zullen in veel situaties, bijvoorbeeld op de arbeidsmarkt (sollicitatie, promotie, etc. etc.), een ekstra handicap ondervinden. Daarnaast worden lesbische vrouwen ook geconfronteerd met diskriminatie vanwege hun vrouw-zijn. Ongeacht hun seksuele voorkeur worden meisjes en jongens/vrouwen en mannen behandeld overeenkomstig de gangbare verwachtingspatronen die er ten aanzien van hun sekse bestaan. Bijvoorbeeld in groepen voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen zijn vrouwen vaak ondervertegenwoordigd.

Binnen deze groepen kan, net als elders, sprake zijn van de traditionele rolpatronen en machtsstrijd. Daardoor worden lesbische vrouwen dubbel achtergesteld. Binnen het gemeentebestuur moet hieraan extra aandacht geschonken worden.

1.3 Homoseksualiteit in andere aandachtsgroepen.

Binnen zekere groepen in onze samenleving is er sprake van een extra achterstelling van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen of er bestaan specifieke problemen ten aanzien van homoseksualiteit. Het betreft hier naast vrouwen onder meer etniese en kulturele minderheden, ouderen, jongeren en gehandicapten.

Velen hebben zich binnen de lesbische-en homobeweging reeds in specifieke groepen georganiseerd: jongeren, doven en slechthorenden, ouderen, politie, surinamers, antillianen, joden, katholieken en militairen. Anderen, bijvoorbeeld lesbische vrouwen en homoseksuele mannen binnen de Turkse en Marokkaanse gemeenschap, kennen (nog) nauwelijks een vorm van organisatie. Bekend is dat het voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen binnen bepaalde etniese en kulturele minderheidsgroepen gezien hun achtergrond extra problematiek is om voor hun homoseksualiteit uit te komen. Zij staan wat dat betreft voor een moeilijke keuze: namelijk die tussen de homoseksuele identiteit en de etniese identiteit. Het opgeven van het laatste is riskant omdat ze in de Nederlandse samenleving niet altijd als volwaardig worden beschouwd. Een dialoog met hun gemeenschap is nog niet mogelijk. Vaak zal een lesbische vrouw of een homoseksuele man uit een etniese of kulturele minderheidsgroep voor een soort dubbelleven kiezen.

Tevens achten wij het van groot belang registratie van persoonsgegevens zoveel mogelijk te voorkomen, niet ter zake doende geregistreerde gegevens zoveel mogelijk te beveiligen en verouderde en niet relevante gegevens te verwijderen. Uit onder meer de Tweede Wereldoorlog kunnen we leren waar registratie van bepaalde gegevens toe kan leiden. Ook nu doen zich rond de aids-problematiek en homoseksualiteit zorgwekkende ontwikkelingen voor.

Zo dient de gemeente er voor te waken dat niet onnodig persoonsgegevens opgeslagen worden en dat geregistreerde gegevens niet voor buitenstaanders toegankelijk zijn. Een en ander zou moeten worden vastgelegd in een "privacy-verordening". Momenteel is de wet persoonsregistratie nog in behandeling bij de Staten Generaal. Deze wet stelt een "privacy-verordening" verplicht.

HOOFDSTUK 2. SITUATIE OSS.

2.1. KNELPUNTEN ALGEMEEN.

Hoe geëmancipeerd is de Osse bevolking? Hoe geëmancipeerd is de Osse bevolking waar het homoseksualiteit betreft? Hoe geëmancipeerd is de Osse lesbische-en homobevolking zelf? Enkele vragen die niet zo een twee drie te beantwoorden zijn. Om aanbevelingen te kunnen doen voor een gemeentelijk lesbies-en homobeleid zul je moeten onderzoeken waar de Osse samenleving knelpunten vertoont, als het om homoseksualiteit gaat.

Om er achter te komen, waar welke knelpunten liggen, is besloten een zogenaamde facetbeleid door te voeren. Dat wil zeggen dat we de verschillende facetten van de Osse samenleving gaan doorlichten. Enkele voorbeelden ter verduidelijking.

1. Twee oudere dames willen naar een verzorgingstehuis. De direktie laat alleen gehuwde paren samenwonen. Gescheiden kamers waren wel beschikbaar.
2. Lesbiese/homo/biseksuele jongerengroep Tom Poes biedt scholen informatiepakketjes aan over homoseksualiteit. Bij één school kreeg men te horen: 'Zoiets komt op onze school niet voor.' Eén Tom Poes-lid was een eks-leerling van die school!
3. Na een homofeest worden fietsen en auto's van bezoekers vernield. Met moeite kon bij de politie aangifte worden gedaan.
4. Op zoek naar een Osse huisarts die bereid is om een interview te geven in verband met het schrijven van deze nota, stuitten we op weerstand. De benaderde huisarts zag hoe dan ook niet in waar dit allemaal voor nodig was.
5. In het centrum van Oss klampen mensen van de 'Stichting Levend Evangelie' voorbijgangers aan met de vraag: "Mag ik je iets vragen?" Natuurlijk mag dat. "Ik was verslaafd, ik spoot en Jezus heeft me er vanaf geholpen." De aangeklampte geeft als antwoord: "Ik ben homoseksueel". "Ook daar kan Jezus je vanaf helpen!" is het antwoord. Dit gebeurt in Oss, ook nu nog.
6. Kardinaal Simonis heeft er begrip voor als katholieke huiseigenaren homoseksuelen weigert als huurder.
7. Het Osse uitgaansleven is momenteel geen homokafee rijk. Als de W.H.O. een soos of feest organiseert moet tevoren de politie gewaarschuwd worden in verband met eventuele verstoring van de activiteit.
8. Tot op heden heeft de Osse bevolking nog niet van een homogerichte kunsttentoonstelling kunnen genieten.
9. Bij sollicitaties wordt nog regelmatig de suggestieve vraag gesteld aan meisjes en jongens 'Heb je al een vriend/innetje?', 'Ben je getrouwd?'.
10. In de regionale pers worden aktuele zaken op lesbies-en homogebied zelden opgenomen.

Deze voorbeelden zijn maar een gedeelte van wat je als lesbische vrouw of homoseksuele man kunt tegenkomen in het dagelijkse leven.

Het kan gelukkig ook anders. Er zijn ook positieve ontwikkelingen. We moeten echter wel waakzaam blijven. Anti-homotendensen steken steeds weer de kop op, ook in Oss. In het volgende hoofdstuk wordt per facet bekeken waar precies de knelpunten liggen, aangevuld met aanbevelingen voor het gemeentelijk lesbies-en homobeleid.

2.2. KNELPUNTEN SPECIFIEK.

Er zijn vele terreinen op te noemen waar lesbische vrouwen en homoseksuele mannen het in Oss min of meer zwaar te verduren hebben. Soms omdat ze niet kunnen zijn zoals ze zijn, soms omdat informatie niet gegeven wordt die noodzakelijk is voor de bewustwording en ontwikkeling van de eigen identiteit. We zetten de bij punt 2.1.A. genoemde voorbeelden nog even op een rij.

- 2.2.A. bejaardenzorg
- 2.2.B. onderwijs
- 2.2.C. politie, justitie en de openbare orde
- 2.2.D. gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
- 2.2.E. geloofsbeleving
- 2.2.F. huisvesting
- 2.2.G. uitgaansleven
- 2.2.H. kunst en cultuur
- 2.2.I. personeelsbeleid
- 2.2.J. media

Op de volgende pagina's worden de facetten behandeld. Eerst een situatieschets, vervolgens, de knelpunten waarna de aanbevelingen volgen.

2.2.A. Bejaardenzorg.

Sinds de W.H.O. zich wat intensiever bezig is gaan houden met ouderen dan voorheen, zijn heel wat probleemsituaties naar boven gekomen. Ouderen met homoseksuele gevoelens blijken vaak in een isolement te zitten, men weet vaak niet waar men met haar/zijn problemen terecht kan. Het aantal lesbische vrouwen en homoseksuele mannen dat gehuwd was of is, blijkt onder ouderen relatief hoger te liggen. Allemaal problemen waarvoor de reguliere hulpverlening niet voldoende deskundigheid bezit. Of de reguliere hulpverlening ooit voor zoiets komt te staan is zelfs nog maar de vraag. Veel problemen (seksualiteit is daar een goed voorbeeld van) worden niet serieus genomen of men weet er gewoonweg geen raad mee. Vaak komt van mooie woorden in de praktijk weinig terecht. Desgevraagd heel tolerant, in praktijk valt dit tegen.

De knelpunten op een rij.

- problemen worden door onbekendheid niet onderkend, niet serieus genomen of niet behandeld.
- bij veel ouderen speelt de (katholieke) opvoeding mee bij de huidige meningsvorming over en akseptatie van homoseksualiteit.
- gebrek aan beleid met betrekking tot homoseksualiteit bij zorginstanties voor bejaarden. Levensbeschouwelijke signatuur is vaak een knelpunt.
- Veel bejaarde lesbische vrouwen en homoseksuele mannen blijken nog getrouwd te zijn of zijn getrouwd geweest.
- Rekreatieve voorzieningen laten weinig ruimte voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen. Zij kunnen zich in een ouderensociëteit niet profileren.

A A N B E V E L I N G E N

1. De deskundigheid van hulpverleners van de zorginstanties en hulpverlenende instanties dient vergroot te worden door middel van trainingen en het verstrekken van achtergrondinformatie over homoseksualiteit & ouderen.
2. De verzorgings- en bejaardentehuizen dienen een beleid ten aanzien van homoseksualiteit te formuleren (huisvesting, zorg en hulp, recreatie).
3. Ook de medewerkers van de W.H.O. dienen hun deskundigheid te vergroten.

2.2.B. Onderwijs

Om inzicht te krijgen in de situatie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen (zowel leerlingen als leerkrachten) binnen het onderwijs zijn er interviews gehouden met enkele personen van de St. Jan MAVO en van de dag-MAVO voor volwassenen. Bij geen van beide scholen was bekend of er lesbische-en/of homoseksuele leerkrachten en/of leerlingen waren. Men veronderstelde wel dat eenieder voor haar/zijn lesbies of homo zijn uit zou kunnen komen. In de praktijk blijkt het niet altijd even makkelijk om er voor uit te komen.

Een lesbische- of homoseksuele leerkracht zal tegenwerking kunnen verwachten vanuit de hoek van de ouders en van haar/zijn kollega's. Leerlingen die er voor uitkomen lesbies of homo te zijn, zullen door hun medeleerlingen niet of nauwelijks geaccepteerd worden. In de praktijk blijkt dat er maar weinig meiden en jongens zijn die er ook daadwerkelijk voor uit durven komen. Willen leerlingen (en leerkrachten) een ander, positiever beeld krijgen van homoseksualiteit dan is aandacht voor en integratie van homoseksualiteit binnen de volgende lessen van groot belang. Uit onderzoek blijkt dat homoseksualiteit in diverse schoolboeken (vakken Nederlands, Frans, biologie) niet of nauwelijks voorkomt. Heteroseksualiteit wordt als enige vanzelfsprekende norm naar voren gebracht, waardoor homoseksualiteit ontkend en impliciet afgewezen wordt. Leerlingen krijgen op deze manier een bevestiging van de vanzelfsprekendheid van heteroseksualiteit en bovendien een bevestiging van het traditionele rolpatroon. Homoseksualiteit blijkt binnen het onderwijs vaak niet bespreekbaar. Wanneer homoseksualiteit tijdens de lessen wel aan de orde komt, wordt het behandeld als afwijking en als iets dat niet veel voorkomt. Er is sprake van een grote angst voor en afkeer van homoseksualiteit zowel bij schoolbesturen (besmettingsgevaar, verleidingstheorie en afwijzende reacties van ouders naar scholen toe), heteroseksuele leerkrachten (onbegrip en afwijzing) en leerlingen (angst voor het onbekende en het aantasten van bestaande zekerheden).

De vanzelfsprekendheid van heteroseksualiteit brengt met zich mee dat lesbische-en homoseksuele jongeren in hun directe omgeving geen identifikatiemogelijkheden krijgen aangeboden voor de vormgeving van hun homoseksualiteit. Het beleid van de scholen moet er op gericht zijn leerlingen te leren leven in een maatschappij waarin homoseksualiteit een gelijkwaardige plaats inneemt naast heteroseksualiteit. Wij erkennen dat het onderwijs nooit alleen een mentaliteitsverandering binnen een samenleving tot stand kan brengen. Het onderwijs is slechts één kanaal waarlangs mensen beïnvloed worden, de thuissituatie is eveneens van grote invloed. Het onderwijs kan echter wel een belangrijke bijdrage leveren aan de emancipatie van lesbische meiden/vrouwen en homoseksuele jongens/mannen.

De knelpunten op een rij.

- Het is nog steeds moeilijk voor leerlingen en leerkrachten om voor hun lesbies of homoseksueel zijn uit te komen.
- lesmateriaal is nog steeds niet aangepast.
- Er zijn voor lesbische- of homoseksuele leerlingen geen identifikatiemogelijkheden.

A A N B E V E L I N G E N

1. Integratie van homoseksualiteit in de volgende vakken:
 - Engels, Duits, Frans, Nederlands: in deze vakken is integratie van homoseksualiteit in het lesmateriaal nodig.
 - Geschiedenis: een aantal feiten met betrekking tot homo-seksualiteit wordt niet in de lessen opgenomen. Men denke alleen al aan de systematische vervolging van homoseksuele mannen gedurende de Tweede Wereldoorlog.
 - Maatschappijleer, godsdienst: bij de lessen maatschappijleer en godsdienst zou de positie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen binnen de maatschappij en binnen de kerk belicht moeten worden.
 - Biologie: seksuele voorlichting hoort naar onze mening thuis in de lessen biologie. Als we spreken over seksuele voorlichting bedoelen we natuurlijk niet alleen hetero-seksuele voorlichting maar zeker ook homo-seksuele voorlichting. De vermelding dat je als meisje ook op meisjes kunt vallen en dat men dat dan homoseksualiteit noemt, volstaat natuurlijk niet.
 - Voorlichting door bijvoorbeeld de W.H.O. of de N.V.I.H. COC bij thema's of projecten.
2. Niet alleen lesbische- of homoseksuele leerkrachten dienen homoseksualiteit aan de orde te stellen, maar ook het overige onderwijzend personeel dient hiervoor voldoende toegerust te zijn.
3. Ondersteunende instellingen dienen voldoende toegerust te zijn om leerkrachten hierin bij te staan, zowel wat betreft deskundigheid als wat betreft materialen. Zij dienen een stimulerende werking te hebben in het tot stand brengen van een mentaliteitsverandering.
4. Voorlichtingsgroepen van belangenbehartigingsorganisaties N.V.I.H. COC en W.H.O., kunnen een aanvullende taak hebben op datgene wat de school biedt. Hun toegang tot scholen dient gestimuleerd te worden.
5. Niet alleen leerlingen, maar ook de leerkrachten dienen voorlichting over homoseksualiteit te krijgen. Leerkrachten kunnen hun leerlingen pas dan goed voorlichten, als zij zelf voldoende op de hoogte zijn.

2.2.C. Politie en justitie.

Ook voor dit hoofdstuk heeft de beleidskommissie een interview gehouden: deze keer met een woordvoerder van de Gemeentepolitie Oss.

Uit dit gesprek bleek dat binnen het korps niet bekend is dat er lesbische vrouwen of homoseksuele mannen werkzaam waren. Homoseksualiteit is voor de meeste medewerkers geen probleem, maar dat valt in de praktijk vaak tegen. Mochten dienstdoende functionarissen er wel problemen mee hebben, dan is het niet gewenst dat zij/hij daar in de werksituatie iets van laten merken. Tolerantie? Schijntolerantie?! Het is natuurlijk maar de vraag in hoeverre een dienstdoende agent(e) afstand kan nemen van haar/zijn vooroordelen ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen wanneer iemand aangifte wil doen van anti-homoseksueel geweld. Het feit dat er vrijwel geen aangifte wordt gedaan van anti-homoseksueel geweld wil nog niet zeggen dat dit verschijnsel zich niet in Oss zou voordoen. Eén van de redenen kan zijn dat vroeger de toevoeging 'anti-homoseksueel geweld' niet geaksepteerd werd bij aangiften en dus niet terug te vinden is in de archieven. Er zijn wel degelijk aanwijzingen dat ook in Oss, sprake is van structureel anti-homoseksueel geweld. Ondanks uitspraken van de Gemeentepolitie Oss dat er niet speciaal op de ontmoetingsplaats (Cereslaan) wordt gesurveilleerd, blijkt dat zowel de Rijkspolitie als de Gemeentepolitie er regelmatig zeer onzorgvuldig surveilleren. Volgens de woordvoerder kan iemand anoniem aangifte doen van anti-homoseksueel geweld. Wat verder met zo'n aangifte gebeurd hangt af van de Officier van Justitie. Bij minder zware mishandeling loopt men de kans dat bij anonieme aangiften de stukken onder in de lade verdwijnen. Bij zware mishandeling wordt er, anonieme aangifte of niet, op ingegaan. Inmiddels is het korps van de Gemeentepolitie Oss voorgelicht door de N.V.I.H. COC Den Bosch.

De knelpunten op een rij.

- Schijntolerantie bij een deel van het korps.
- Op de 85 korpsleden niet één openlijke lesbische vrouw of homoseksuele man.
- Onderschatting aanwezigheid anti-homoseksueel geweld.
- Onzorgvuldige surveillance bij de anonieme ontmoetingsplaats.
- De Algemene Politieverordening voor de Gemeente Oss is niet meer aktueel.

A A N B E V E L I N G E N

1. Voorlichting ten aanzien van achtergrondinformatie dient regelmatig plaats te vinden ten behoeve van het korps.
2. De Algemene Politieverordening voor de Gemeente Oss dient aangepast dan wel aangevuld te worden. (zie bijlage)
3. Het surveilleren bij de Cereslaan op zich is wel goed, maar het moet minder opvallend gebeuren, bovendien is één surveillerend korps voldoende. Overleg met het korps Rijkspolitie is dan ook noodzakelijk.
4. In overleg met de W.H.O. dient een speciaal op lesbische vrouwen en homoseksuele mannen gericht beleid te worden opgesteld, waarbij onder andere structureel anti-homoseksueel geweld, aangiftebeleid, voorlichting (intern) en personeelsbeleid aan de orde komen.

2.2.D. Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.

Ter oriëntatie zijn diverse interviews gehouden. Met betrekking tot de gezondheidszorg doen zich de laatste tijd ontwikkelingen voor die nauwlettend in de gaten dienen te worden gehouden. Alle problemen rond de ziekte aids hebben zijn weerslag gehad op de homobeweging. De W.H.O. is vertegenwoordigd in het aids-platform Brabant Noordoost. We moeten alert blijven als het gaat om de koppeling tussen aids en homoseksualiteit. Er wordt de laatste tijd veel gediscussieerd over testen op het HIV-virus voor operaties en het ongevraagd testen van mensen. Een officieel beleid is nog niet geformuleerd. In Oss is het reeds voorgekomen dat men test-uitslagen ongewenst doorgeeft aan derden.

Bij de hulpverlenende instanties en bij huisartsen blijkt onvoldoende kennis met betrekking tot homoseksualiteit aanwezig te zijn.

Bij de W.H.O. komen regelmatig mensen terecht die bij de hulpverlenende instanties onder behandeling zijn (geweest). Vaak blijkt dat ze niet optimaal geholpen worden. Vaak blijkt dat iemands homoseksualiteit niet eens ter sprake komt, terwijl dat wel zijdelings met de problemen te maken kan hebben. Dat wordt niet altijd herkend.

De knelpunten op een rij.

- Er worden testuitslagen ongewenst doorgegeven aan derden.
- Onvoldoende kennis bij hulpverlenende instanties/huisartsen met betrekking tot homoseksualiteit.
- Problemen hebben vaak te maken met iemands (aanvaarding van haar/zijn) homoseksualiteit. Deze link wordt zelden gelegd, de problemen worden niet onderkend, met alle gevolgen vandien.
- Mocht men de link wel leggen, maar er toch niet uitkomen, is men zelden bereid door te verwijzen naar wel ter zake kundige instanties/personen.
- Anti-homoseksuele tendensen worden niet als zodanig herkend. (bijvoorbeeld een slachtoffer van 'po(t)ten rammerij' laat niet merken dat zij/hij van deze praktische slachtoffer is. Voor de geestelijke nazorg kan dit wel van belang zijn.)
- Er blijkt een tekort te zijn aan voorlichting naar vrouwen die een relatie hebben met mannen met homoseksuele contacten.
- Bij relatieproblemen wordt de homoseksuele achtergrond niet herkend.
- Sommige artsen doen de HIV-test ongevraagd.
- Huisartsen blijken slecht geïnformeerd over aids.

A A N B E V E L I N G E N .

1. Huisartsen dienen meer (regelmatig) en beter voorgelicht te worden met betrekking tot aids, testbeleid, overdracht virus, opvang van en omgang met aids-patiënten en seropositieven. Dit geldt ook voor de medies specialisten zoals daar zijn de tandartsen en chirurgen.
2. Opstarten van een Buddie-project in samenwerking met het Buddie-project Nijmegen, aidsplatform Brabant Noordoost en de W.H.O.
3. In samenwerking met de W.H.O. grondige voorlichting naar huisartsen en hulpverlenende instanties over homoseksualiteit.
4. Opstellen van een lijst van lesbiese- en homo (-vriendelijke) hulpverleners.
5. Ook dienen zij alert te zijn op problemen die (in-)direkt te maken hebben met (aanvaarding van) homoseksualiteit.
6. Snellere doorverwijzing naar meer ter zake kundige instanties en personen zoals de Schorerstichting, SAD, Orpheus, W.H.O., etcetera.
7. Huisartsen en hulpverlenende instanties dienen alerter te reageren op anti-homoseksuele tendensen.
8. Anonieme hulpverlening.

2.2.E. Geloofsbeleving

Ter oriëntatie zijn enkele interviews gehouden. Het is al tekenend dat een enkele geloofsverkondiger weigerde de beleidskommissie te woord te staan. Veelal staat men achter het officiële standpunt van de Rooms Katholieke kerk of van de Hervormde synode. Zoals bij zovele instanties werd ook hier vaak gezegd: we hebben hier geen problemen mee. Gelovige lesbische vrouwen en homoseksuele mannen hebben echter wel vaak problemen met de officiële leer van de kerken. Zij blijven gelovig, en ondanks voortdurende kwetsende uitlatingen van de 'hoogwaardigheidsbekleders'. Echter niet alleen gelovige lesbische vrouwen en homoseksuele mannen gaan gebukt onder deze onterechte houding van de kerken. Dit geldt ook voor andere groepen binnen onze samenleving (familie, kennissen, 8 mei beweging).

De knelpunten op een rij.

- pertinente verwerping van of gedeeltelijke aanvaarding van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen binnen de meeste kerken/geloofsgemeenschappen.
- homoseksuele geloofsverkondigers worden meestal niet geakcepteerd omdat men aan hen een voorbeeldfunctie toedicht en voor velen kan een openlijk lesbische dominee of een homoseksuele dominee/priester dat voorbeeld niet zijn.
- de Stichting Levend Evangelie verkondigt kwetsende ideeën met betrekking tot lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.

A A N B E V E L I N G E N .

1. Indien nodig stimulering van gespreksgroepen voor gelovige (ouders van) lesbische vrouwen en homoseksuele mannen die moeite hebben met (het officiële standpunt van) de kerken.
2. Bij verstrekking van vergunningen voor standwerk voor bovenvernoemde stichting restricties aanbrengen: vrijheid van geloofsbeleving is een groot goed, maar is geen vrijbrief om op straat mensen met kwetsende opmerkingen lastig te vallen.
3. Subsidiestop bij gebleken diskriminatie.

2.2.F. Huisvesting.

Ter oriëntatie is een gesprek gevoerd met bouwvereniging St. Willibrordus.

Reeds in 1972 heeft de bouwvereniging haar beleid ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen vastgesteld. Welke situatie ook voorgelegd werd, niets leverde ook maar de minste problemen op. Derhalve kon de beleidskommissie geen knelpunten konstateren.

A A N B E V E L I N G.

Nauwlettend in de gaten houden of dit beleid ook daadwerkelijk uitgevoerd wordt.

2.2.G. Uitgaansleven.

In Oss is geen specifieke lesbische/homo uitgaansgelegenheid. Lesbiese vrouwen en homoseksuele mannen zijn hiervoor afhankelijk van activiteiten van de W.H.O., of moeten uitwijken naar Uden, Nijmegen of Den Bosch. In verschillende kafé's in Oss is het klimaat voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen gunstig (schijntolerantie?). Er gebeuren echter ook minder gunstige dingen. Bijvoorbeeld:

- posters van de W.H.O. worden vaak niet opgehangen of worden na korte tijd weggehaald.
- Mensen die er 'anders' uitzien worden vaak voor homoseksueel aangezien en worden daarom nage-roepen of uitgescholden.
- Na een lesbies-en homofeest worden fietsen en auto's vernield.

De knelpunten op een rij.

- geen specifieke bar voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen in Oss.
- posters activiteiten W.H.O. worden vaak geweigerd of weer snel verwijderd.
- activiteiten van de W.H.O. worden soms verstoord.

A A N B E V E L I N G.

Mogelijkheden voor de W.H.O. vergroten met betrekking tot huisvesting (koffieshop/kaféruimte).

2.2.H. Kunst en cultuur.

Ter oriëntatie is een interview gehouden met de directeur van het Jan Cunencentrum (JCC). Het JCC krijgt subsidie van de gemeente Oss om kunstwerken aan te kopen en exposities te houden. De Gemeente Oss doet geen aanbevelingen met betrekking tot aankopen van kunstwerken of het aantrekken van exposities. Er wordt hierbij echter wel rekening gehouden met het beleid dat de Gemeente Oss hanteert. Er wordt geen speciale aandacht besteed aan homo(-gerichte) kunst of aan werk van lesbische- of homoseksuele kunstenaars. Bij het JCC staat de kunst en de kwaliteit voorop. Als homo(-gerichte) kunst binnen een expositie-onderwerp past dan wordt daar zeer zeker aandacht aan besteed.

De knelpunten op een rij.

- Tot op heden nog geen homo(-gerichte) kunst in Oss als expositie vertoond.
- Films: zelden wordt een specifiek voor lesbische vrouwen of homoseksuele mannen film vertoond in het komersiële circuit. Wil de W.H.O. dit doen, wordt er gedreigd met een kort geding door de directeur van Cinema Royal.

A A N B E V E L I N G E N .

1. De gemeente bevordert de aankoop van homo(-gerichte) kunst in redelijke verhouding tot hetero(-gerichte) kunst en draagt er zorg voor dat de binnen de Gemeente Oss gesubsidieerde instellingen niet alleen hetero-gerichte kunstuitingen exposeert en brengt subsidie in mindering bij het niet naleven van het gemeentelijk beleid. De Gemeente Oss stelt voorwaarden bij de subsidieverstrekking
2. Om kwalitatief lesbische/homo-filmaanbod te waarborgen verdient het aanbeveling deze te structureren middels planning.

2.2.1. PERSONEELSBELEID.

Ter oriëntering hebben wij een interview gehouden met de afdeling personeelszaken van de Gemeente Oss. Uit dit interview is gebleken dat een beleid in deze ontbreekt. Wel werden er enkele situaties geschetst waar wij ons licht over hebben laten gaan. De meest opvallende uitspraak was wel de volgende: (over de sollicitatieprocedure) "Ten aanzien van vrouwen en etniese minderheden wordt er positief gediskrimineerd. Maar, als een sollicitant/e niet kenbaar maakt dat zij/hij homoseksueel is, kan ik ook niet positief diskrimineren." Of wij hier blij mee moeten zijn is maar zeer de vraag.

Enkele kanttekeningen:

1. In geval van positieve diskriminatie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen, zal een niet openlijke lesbische vrouw of homoseksuele man buiten de boot vallen.
2. Positieve diskriminatie zou een stimulans kunnen zijn voor mensen om openlijk uit te komen voor hun homoseksualiteit.

Over het algemeen kan gezegd worden dat er bij de gemeente een positieve instelling heerst ten aanzien van homoseksualiteit. Specifiek beleid ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen ontbreekt echter.

De knelpunten op een rij

1. Ontbreken van specifiek beleid ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.

A A N B E V E L I N G E N .

1. Ontwikkelen van een specifiek personeelsbeleid ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.
2. Sollicitatieformulieren nalopen op heteroseksistische tendensen en eventueel aanpassen.
3. Personeelsadvertenties voor vakatures waarbij kennis van, affiniteit met, of betrokkenheid bij homoseksualiteit en lesbies- en homobeleid van belang is, eveneens in lesbische- en homobladen (bijvoorbeeld SEK en De Gay Krant) plaatsen.
4. Homovriendelijk beleid ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen bij alle vakatures kenbaar maken in de advertenties, (bijvoorbeeld: "Lesbische vrouwen en homoseksuele mannen worden nadrukkelijk verzocht te solliciteren").

2.2.J. Media.

Dit 'facet' is op een aantal manieren te benaderen. Allereerst is daar de nieuwsbrief van de W.H.O., de binding met de achterban. Continuïteit van deze nieuwsbrief is dan ook hoogst noodzakelijk. Om de continuïteit van de nieuwsbrief te garanderen zijn de geldelijke middelen slechts één van de voorwaarden, het beschikbare aantal vrijwilligers is een tweede voorwaarde. Verder kan men nog onderscheiden de regionale pers en de wijkbladen. De W.H.O. heeft momenteel weinig moeite met het laten plaatsen van mededelingen/activiteiten in de regionale pers (Brabants Dagblad, De Sleutel, Regio Oss en Nieuwsblad voor Oss). De plaatselijke pers ligt iets moeilijker, het is vaak te veel werk om deze te benaderen. Bovendien plaatsen sommige wijkbladen alleen maar nieuws en activiteiten uit die wijk. In elke wijk een homowerkgroep op te richten is geen haalbare kaart, dus uitzonderingen op de regel 'enkel wijkgericht nieuws' moeten mogelijk zijn.

Momenteel zijn er plannen voor lokale radio/televisie-uitzendingen. Een bepaald percentage plaatselijk/regionaal lesbies-en homonieuws, mits voorradig, zou de lokale televisie niet misstaan.

Plakplaatsen worden ook als een medium gezien. Op deze manier zijn nog meer personen bereikbaar voor informatie. Het is in Oss echter verboden op de weg of op vanaf de weg zichtbare wijze op enig onroerend goed een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken of op andere wijze te bevestigen.

De knelpunten op een rij.

- Plaatsing artikelen/nieuws in de wijkbladen.
- Onduidelijkheid betreffende lokale televisie.
- Geen legale plakplaatsen in Oss.
- Continuïteit nieuwsbrief W.H.O.

A A N B E V E L I N G E N .

1. Bij de subsidievoorwaarden dient de volgende restrictie te worden toegevoegd. Ieder wijkblad dient het aangeboden (plaatselijke) nieuws op lesbies-en homogebied te aksepteren en te plaatsen. Bij weigering op oneigenlijke gronden, wordt een gedeelte van de subsidie ingehouden.
2. Wat voor de wijkbladen geldt, geldt ook voor de lokale televisie. (zie 1). De Gemeente Oss dient er zorg voor te dragen dat binnen afzienbare tijd legale plakplaatsen worden geïnstalleerd.

HOOFDSTUK 3. situatie W.H.O.

3.1. ONSTAANSSGESCHIEDENIS W.H.O.

3.1.A. Huiskamergroep Homoseksualiteit Oss e.o.

Medio 1978 ontstond op initiatief van enkele Osse homoseksuele mannen een ontmoetingsgelegenheid in het Jongeren Advies Centrum (JAC). Na enkele bijeenkomsten aldaar besloten de deelnemers voortaan beurtelings bij elkaar huiskamerbijeenkomsten te houden. Tot begin 1988 vonden in Oss deze maandelijks terugkerende bijeenkomsten plaats. Deze groep heeft zichzelf inmiddels opgeheven. Vele lesbische vrouwen en homoseksuele mannen uit Oss en omstreken zijn door deze eerste opvang op weg geholpen hun seksuele voorkeur te aanvaarden en er in hun verdere leven inhoud aan te geven.

3.1.B. Werkgroep Kerk en Homofilie.

Uit Protestants-Christelijke kring ontstond begin 1983 de Werkgroep Kerk en Homofilie waarbij vanuit de bijbel lesbische vrouwen en homoseksuele mannen een ontmoetingsgelegenheid geboden werd. Ds. Kok stelde hiervoor namens zijn kerk de Pinksterterp ter beschikking. Na diverse bijeenkomsten besloot de werkgroep in de openbaarheid te treden en maakte tevens een telefoonnummer bekend voor hulp en opvang. Deze telefoondienst voorzag tot eind 1986 in een grote behoefte. In december 1983 vond er een kerkdienst plaats in de Paaskerk met als thema: 'Kerk en homofilie'. Een gloedvol betoog van Ds. Kok heeft toen bij velen een diepe indruk gemaakt.

3.1.C. Werkgroep Homoseksualiteit Oss.

De leden van de Huiskamergroep Oss e.o. en de leden van de Werkgroep Kerk en Homofilie zochten eind 1983 toenadering om de mogelijkheden tot overleg en samenwerking te onderzoeken. Uit dit overleg is medio 1984 de Werkgroep Homoseksualiteit Oss (W.H.O.) ontstaan. Tegelijkertijd bleef de Huiskamergroep Homoseksualiteit Oss e.o. zelfstandig doorgaan. Vanaf het ontstaan van de W.H.O. is regelmatig contact geweest met soortgelijke werkgroepen in Uden en Veghel en de Werkgroep Ouders van Homoseksuele Kinderen. Later is ook een vruchtbaar contact ontstaan, met de Homowerkgroep Land van Cuijk. De W.H.O. is vanaf oktober 1984 begonnen met maandelijks openbare ontmoetingsbijeenkomsten, eerst in het Doe Kafee, later in Tapperij Papillon. Gemiddeld 60 personen bezochten deze avonden. In november 1984 hield de W.H.O. in het Doe Kafee een informatie-avond waarbij een moeder van een homoseksuele zoon, een pastor en een arts aanwezig waren.

Begin 1986 is de lesbische/homo/bi-jongerengroep Tom Poes opgericht als onderdeel van de W.H.O. Begonnen als praatgroep kreeg Tom Poes augustus 1986 de beschikking over een kleine ruimte in het JAC-gebouw aan de Torenstraat. In die ruimte, waar de W.H.O. nu nog gebruik van maakt, begon Tom Poes met de homojongerenlijn.

Wethouder Paul Brack verrichtte de officiële opening. Op 6 oktober begon Tom Poes met een praat/doegroep.

Tegelijkertijd met de opening van homojongerenlijn Tom Poes werd de infowinkel van de W.H.O. in gebruik genomen (nu bekend onder de naam Homo-infowinkel Oss, onderdeel van de W.H.O.). Vanaf dat moment was de W.H.O. vijf middagen en twee avonden in de week direkt bereikbaar. De vrijdagmiddag

werd speciaal voor lesbische vrouwen ingeruimd . De vrouwengroep kreeg meteen een naam: Lesboss. Op 15 november 1986 werd in Buurthuis Centrum een Pottendag gehouden. Hoe het aansluitende feest afliep is te lezen in Hoofdstuk 2.1.

Eind 1986 zijn er ouderen bij de W.H.O. terechtgekomen met het verzoek activiteiten speciaal gericht op oudere lesbische vrouwen en homoseksuele mannen op te mogen zetten. In overleg met Tom Poes is eens per veertien dagen op donderdag iemand van de ouderengroep mee gaan draaien met de homojongerenlijn. Vanaf mei 1987 heeft de ouderengroep de dinsdagavond van de homojongerenlijn overgenomen, de ouderenlijn was definitief van start gegaan. In september is de eerste Zondag Middag Salon voor ouderen geweest in 't Oude Theater. De Zondag Middag Salon is in eerste instantie bedoeld voor oudere lesbische vrouwen en homoseksuele mannen. De Zondag Middag Salon was vanaf het begin een groot succes.

Eind september startte ook de jongerensoos van Tom Poes. In oktober startte Tom Poes daarnaast een tweemaandelijks filmavond. De soosavonden en de filmavonden (ook in de Papillon) waren geen lang leven beschoren. December sloot de rij met een speciale kerstsoos.

De vrouwengroep Lesboss begon met maandelijks een avond speciaal voor vrouwen, deze werden in 't Oude Theater georganiseerd. De eerste avond was op dinsdag 29 september, de laatste op dinsdag 29 december 1987. In februari 1988 is Lesboss wegens gebrek aan vrouwkracht opgeheven. Door tijdgebrek is de oprichting van een nieuwe vrouwengroep niet doorgegaan (uitgesteld).

Door interne moeilijkheden is van de in september 1987 gestartte activiteiten alleen de Zondag Middag Salon door blijven draaien en met succes. Door het wegvallen van activiteiten voor jongeren, wordt de Zondag Middag Salon niet alleen door ouderen bezocht. In verband met het stoppen van de jongerensoos is de inloopavond nieuw leven ingeblazen.

Vanaf december 1987 is een grotere terugloop van vrijwilligers te konstateren. Vrijwel alle terreinen binnen de W.H.O. zijn door de terugloop ernstig getroffen. Enig verloop binnen een vrijwilligersorganisatie is niet vreemd, maar normaliter wordt een vertrek van vrijwilligers 'aangezuiverd'. De interne moeilijkheden zijn inmiddels grotendeels opgelost. Nieuwe activiteiten staan op stapel, een nieuwe vrijwilliger heeft zich aangemeld.

De W.H.O. is sinds 1986 vertegenwoordigd in het aids-platform Brabant Noordoost. Eerst werd tweemaandelijks overleg gepleegd, later werd dit maandelijks. Vanaf het moment dat de W.H.O. zich met aids bezig ging houden, heeft zij voorlichting gegeven aan diverse groepen. Eind 1986 is voorlichting gegeven aan de medewerkers van het JAC. Begin 1987 is voorlichting gegeven aan een aantal huisartsen uit Oss e.o. Zeven keer per jaar wordt deelgenomen aan het landelijk aids-homo-overleg. Mei '88 is in Sam Sam (gay-bar in Uden) een informatieve avond belegd met als thema 'aids en veilig vrijen'. Als vervolg op deze avond is een vervolgcursus op poten gezet rond het thema 'aids, gezondheid en seksualiteit'. Diverse activiteiten op het gebied van aids werden in nauwe samenwerking met de Homowerkgroep Land van Cuijk georganiseerd.

3.2. KNELPUNTEN W.H.O.

Sinds het ontstaan van de W.H.O. is er veel veranderd. In Oss, maar ook binnen de W.H.O. zelf. Daarover gaat dit hoofdstuk. Momenteel werken er binnen de W.H.O. een aantal groepen voor specifieke doelgroepen. Zo is er een ouderengroep, een jongerengroep, infowinkel en een beleidsmedewerker aids. Iedere doelgroep heeft zo haar/zijn eigen wensen. Zo komen we automatisch terecht bij een aantal knelpunten. De huidige ruimte (2 x 3 meter) zorgt voor de nodige problemen.

3.2.A. Huisvesting

De huidige situatie in het JAC aan de Torenstraat voldoet nauwelijks. Met betrekking tot jongerenactiviteiten voldoet de ruimte redelijk. Momenteel is er de Tom Poes homojongerenlijn gehuisvest en wordt er de inloopavond voor lesbiese- en homojongeren georganiseerd. De ruimte leent zich niet voor grootschaliger activiteiten zoals jongerensozen, filmavonden en speciale feesten.

Met betrekking tot de ouderen voldoet de ruimte wel. De ouderen beheren er de homo-ouderenlijn. Het blijft echter vreemd, dat ouderen activiteiten op poten moeten zetten in een Jongeren Advies Centrum. Met betrekking tot de Zondag Middag Salon geldt hetzelfde als bij de jongeren: men moet voor de soos uitwijken naar een andere ruimte (was 't Oude Theater, nu Buurthuis Centrum).

Voor vrouwen geldt hetzelfde als voor de ouderen: zij bemensen iedere vrijdagmiddag de vrouwenlijn. Zij maken daarvoor gebruik van de ruimte in het JAC, wat weer dezelfde bezwaren oplevert als bij de ouderen.

De Homo-infowinkel Oss maakt van dezelfde ruimte gebruik. De Homo-infowinkel Oss is vijf middagen en een avond in de week geopend. Het biedt mensen de gelegenheid problemen te bespreken, informatie te vragen, tijdschriften te lezen en wat dies meer zij. Voor persoonlijke gesprekken moet een der dienstdoende vrijwillig/st/ers uitwijken naar de spreekkamertjes van het JAC. Voor de etalagefunctie moet de Homo-infowinkel Oss gebruik maken van de etalage van het JAC. In de gang beneden (ook JAC) hangen een folderrek en een prikbord. In de gang boven staat de tijdschriftenkast van de Homo-infowinkel Oss. Kortom, de Homo-infowinkel Oss is evenals de andere groepen geheel afhankelijk van de goedheid van de beheerders/gebruikers van het pand aan de Torenstraat 13. Verder vinden in dezelfde ruimte de volgende activiteiten plaats: sekretariaatswerkzaamheden, financiële administratie, werkzaamheden met betrekking tot aids.

3.2.B. Continuïteit W.H.O. (activiteiten/vrijwilligers).

Om al de genoemde activiteiten te coördineren en daarbij ook met zusterorganisaties, landelijk en in de regio Brabant Noordoost, periodiek contact te kunnen hebben, is voor onze bestuursleden een welhaast onmogelijke taak. Het zal dan ook duidelijk zijn dat verlichting van de bestuurstaken binnen de W.H.O. een absolute noodzaak is, wil de W.H.O. nog vrijwilligers voor bestuurstaken kunnen vinden. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat de W.H.O. thans van mening is dat op zeer korte termijn een coördinator voor de W.H.O. dient te worden aangesteld om de continuïteit te garanderen. Een verlies van (en vaak akkoot tekort aan) vrijwilligers zet de activiteiten op de tocht.

3.2.C. Lesbiese vrouwen binnen de W.H.O.

Zoals reeds eerder vermeld, nemen lesbiese vrouwen, ook binnen de lesbiese-en homobelangenorganisaties een achtergestelde positie in. Binnen de W.H.O. is dit niet anders. Ter illustratie: momenteel wordt slechts een derde van de bestuurstaken binnen de W.H.O. door vrouwen vervuld, specifieke vrouwenactiviteiten worden matig bezocht en er zijn nauwelijks vrouwen bereid om actief te worden binnen de W.H.O. Vast staat dat ekstra aandacht voor lesbiese vrouwen een noodzaak is, willen de belangen van lesbiese vrouwen niet ondergesneeuwd raken. Er zal onderzoek verricht moeten worden naar de vraag waarom lesbiese vrouwen een achtergestelde positie innemen en hoe daar iets ten positieve aan te veranderen. Door wie en hoe dat onderzoek verricht moet worden staat nog niet vast, vast staat wel dat een en ander meer geld vereist.

3.2.D. We vechten als organisatie al harder dan anderen.

Een uitspraak die om een verklaring vraagt. Iedere vrijwilligersorganisatie moet haar/zijn bestaansrecht bevechten, zo ook de W.H.O. Zo vanzelfsprekend als dat voor velen lijkt is dit echter niet. Een kanovereniging hoeft niet op te boksen tegen maatschappelijke tegenwerking. Zo zijn er nog vele organisaties te noemen waarvoor hetzelfde geldt. Er zijn naast de W.H.O. ook organisaties die in hetzelfde schuitje zitten: bijvoorbeeld organisaties voor buitenlanders en organisaties voor gehandicapten. De laatst genoemde organisaties hebben het voordeel dat hen van overheidswege al prioriteit is toebedeeld. Dit geldt weer niet voor lesbiese-en homo-organisaties. Het is iets van de laatste tijd dat meer aandacht besteed wordt aan zaken als gelijke behandeling voor lesbiese vrouwen en homoseksuele mannen.

Dit is nog niet alles. Lesbiese vrouwen en homoseksuele mannen die door bijvoorbeeld de W.H.O. opgevangen/geholpen worden en nog aan het begin staan van hun nieuw gekozen levenspad, voelen vaak de behoefte om actief te worden binnen, in dit geval, de W.H.O. Deze mensen worden, natuurlijk 'aangenomen', maar zijn zelf nog niet geheel vrij van problemen met betrekking tot de akseptatie van hun gevoelens, akseptatie door omgeving en/of familie. Dit heeft zo weer zijn uitwerking op de werkgroep en op het functioneren van de persoon in kwestie.

HOOFDSTUK 4: BELEID W. H. O. /COC voor de komende jaren.

De naam COC werd al eerder genoemd. In het vervolg zal alleen de naam N.V.I.H. COC gebruikt worden. Er wordt dan steeds bedoeld: Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit COC, stadsgroep Oss. Waarom? Dit hoofdstuk gaat over het beleid voor de komende jaren. Vanaf oktober 1988 gaat de Werkgroep Homoseksualiteit Oss over in N.V.I.H. COC, stadsgroep Oss. Het beleid dat uitgevoerd gaat worden, wordt dus uitgevoerd door de N.V.I.H. COC, stadsgroep Oss (COC Oss).

Dit hoofdstuk wordt onderverdeeld in:

- 4.1. COC algemeen.
- 4.2. Homo-infowinkel Oss.
- 4.3. Vrouwenactiviteiten.
- 4.4. Jongerengroep Tom Poes.
- 4.5. Ouderengroep.
- 4.6. Werkgroep aids.
- 4.7. Gehandikaptten.
- 4.8. Kinderen met een homoseksuele ouder.
- 4.9. Voorlichting.
- 4.10. Praatgroepen.
- 4.11. Nieuwsbrief "Tongen".
- 4.12. Huisvesting (eigen ruimte).
- 4.13. Culturele minderheden.
- 4.14. Koördinator v/m.
- 4.15. Uitvoeren aanbevelingen.

4.1. COC, algemeen.

4.1.A. Algemeen beleid - huidige situatie.

Waar mogelijk wordt ingespeeld op actuele situaties, zoals: Goerree's, Simonis, Clause 28 etcetera.

Regelmatig wordt overlegd met andere homogroeperingen in de regio en met de Werkgroep Ouders van Homoseksuele Kinderen. Dit regio-overleg vindt eenmaal in de drie maanden plaats. Eenmaal in de drie maanden vindt het Brabants COC-overleg plaats en het COC participeert in het Aidsplatform Brabant Noordoost. Het bestuur komt eens in de drie weken bij elkaar. Iedere week komt het dagelijks bestuur bij elkaar om de lopende zaken te behandelen. Het bestuur van het COC Oss bestaat uit de voorzitter, de sekretaris, de penningmeester en de koördinatoren van de verschillende werkgroepen (momenteel vijf personen). Lidmaatschap van het COC was voorheen niet verplicht bij toetreding tot het bestuur van de W.H.O.

In verband met deskundigheidsbevordering worden regelmatig trainingen georganiseerd. Zo is iedereen die te maken heeft met persoonlijke hulp en/of informatie daarvoor getraind. Onlangs is de inboedel van de Homo-infowinkel Oss verzekerd tegen brand en braak.

4.1.B. Algemeen beleid - gewenste situatie.

Er zal gestreefd worden naar een bestuur met een oneven aantal personen, waarbij de verdeling vrouw/man 50 % moet zijn (bijvoorbeeld: vier vrouwen/drie mannen of drie vrouwen/vier mannen). Mocht de situatie zich voordoen dat, bij een verdeling van drie vrouwen/vier mannen een nieuw, mannelijk bestuurslid zich aanmeldt, zal deze moeten wachten totdat er een nieuw vrouwelijk bestuurslid zich aanmeldt of één van de mannelijke bestuursleden aftreed. Een andere mogelijkheid is dat de nieuwe (mannelijke) kandidaat wel toetreedt tot het bestuur, maar pas stemrecht krijgt als er zich een vrouwelijke kandidaat-bestuurslid aanmeldt. In de toekomst zal een bestuurslid lid moeten zijn van het COC, dit in verband met de toetreding van de W.H.O. tot het COC.

De verschillende overlegsituaties (zie 4.1.A.) continueren. In de toekomst is het gewenst dat er regelmatig overleg gepleegd gaat worden met de Gemeentepolitie Oss. Waar mogelijk zal ook in de toekomst worden ingespeeld op actuele zaken. Zeer binnenkort zal er een training "praatgroepenbegeleiding" starten in samenwerking met het RIAGG. Iedere medewerk/st/er is verplicht om aan deze training deel te nemen. Iedere nieuwe medewerk/st/er die bij de hulp- en informatielijnen of bij de Homo-infowinkel Oss actief wil worden is ook verplicht een speciale (telefoon-) training te volgen. Voor wie interesse heeft zal binnenkort een cursus "bestuursfuncties" starten. Deze zal door het SOM opgezet worden. Wil het COC Oss in de toekomst een goede voorlichtingsgroep opzetten, is het noodzakelijk dat (in samenwerking met het landelijk COC) mensen hiervoor op te leiden.

4.2. Homo-infowinkel Oss.

4.2.A. Homo-infowinkel Oss - huidige situatie.

Momenteel is de Homo-infowinkel Oss geopend van maandag tot en met vrijdag, van 14.00 uur tot 17.00 uur en op woensdagavond van 19.00 uur tot 21.00 uur.

De bezettingsgraad: Met drie personen worden dus vijf middagen en één avond bezet. Duidelijk zal zijn dat de bezettingsgraad veel te laag is. De Homo-infowinkel Oss is geabonneerd op de volgende tijdschriften: De Gay Krant, Sek, Opzij, Op gelijke voet, G.A. Magazine, Verkeerde Krant en Homologie. Verder heeft de Homo-infowinkel Oss ruilabonnementen met diverse COC-afdelingen/homowerkgroepen zoals bijvoorbeeld Pinkie, Nieuwsbrief Cuijk en Basta. Op velerlei gebied heeft de Homo-infowinkel Oss foldermateriaal. Veel folders zijn gratis of tegen een kleine vergoeding verkrijgbaar. Bijvoorbeeld:

COC en relaties; COC en werk; COC en geweld; Krijgsmacht en homoseksualiteit; aids (lesbische vrouwen en aids; aids info; veilig vrijen.); Lesbische vrouwen in het COC; Zijn jullie verkeerd opgevoed?; Ouders van homoseksuele kinderen; etcetera. Verder heeft de Homo-infowinkel Oss een soort sociale kaart voor alles op het gebied van homoseksualiteit. Hierin zijn ook de folders opgenomen die niet op voorraad leverbaar zijn. Het is mogelijk om boeken te lenen van de Homo-infowinkel Oss.

Men kan bij de Homo-infowinkel Oss ook terecht voor een persoonlijk gesprek, hulp en/of informatie, zowel telefonies als direkt. De medewerk/st/ers zijn hiervoor getraind (zie 4.1.).

4.2.B. Homo-infowinkel Oss - gewenste situatie.

De openingstijden blijven gehandhaafd. De bezettingsgraad zal echter verhoogd moeten worden. Gestreefd zal worden naar ten minste zes personen, iedere dag één persoon. Ideaal is het als er iedere middag twee personen aanwezig zijn.

De Homo-infowinkel wil het tijdschriftenbestand uitbreiden met de volgende bladen: O.K. (vereniging Martijn); Ma'dam (COC vrouwen Amsterdam); ExpresZo.

De Homo-infowinkel Oss wil meer ruilabonnementen aangaan met de verschillende COC-afdelingen en Homowerkgroepen in den lande. Het is de bedoeling om in de loop van 1989 een knipselkrant samen te stellen waarin de belangrijkste artikelen met betrekking tot de W.H.O./COC in de regionale en plaatselijke pers. Wat betreft de folders zal de aktualisering gekontinueerd worden.

Er blijkt behoefte te zijn aan een meldlijn/kamer waar men ervaringen met betrekking tot anti-homoseksueel geweld kwijt kan. In samenwerking met slachtofferhulp, gemeentepolitie Oss en de Rijkspolitie zal de Homo-infowinkel Oss trachten een meldlijn/kamer voor agressie op te zetten.

4.3. Vrouwenactiviteiten

4.3.A. Vrouwenactiviteiten - huidige situatie.

In het afgelopen jaar is er geen vrouwengroep actief geweest binnen de W.H.O.

De vrouwenlijn, elke vrijdagmiddag van 14.00 uur tot 17.00 uur, is het afgelopen jaar gehandhaafd. Momenteel is een medewerkster van jongerengroep Tom Poes bezig met het voorbereiden van een themadag voor lesbische en biseksuele vrouwen "lesbiese vrouwen en (seksueel) geweld".

4.3.B. Vrouwenactiviteiten - gewenste situatie.

Het is wenselijk dat meer lesbische en biseksuele vrouwen betrokken worden bij het COC Oss. Bij voldoende belangstelling (en medewerksters) zijn de volgende thema-avonden gepland:

1. Relaties en relatievormen.
2. Lesbies moederschap .
3. Lesbiese vrouwen en werk.
4. Positie lesbische vrouwen binnen het COC en hun verhouding tot homoseksuele mannen binnen de lesbische- en homobeweging.

Verder wordt er gestreefd naar continuering van de vrouwenlijn. Voor de vrouwenlijn zal meer publiciteit gemaakt worden. Inzake het bestuursbeleid vrouwen, zie 4.1.A en 4.1.B.

4.4. Jongerengroep Tom Poes.

4.4.A. Jongerengroep Tom Poes - huidige situatie.

Momenteel wordt via de Homojongerenlijn Tom Poes (telefoniese) hulp en informatie aan lesbische homo- en biseksuele jongeren geboden. Voorts wordt elke tweede donderdag van de maand een Inloopavond georganiseerd. Tijdens deze avonden kan men onder het genot van een konsumptie een praatje maken en/of ervaringen uitwisselen.

4.4.B. Jongerengroep Tom Poes -gewenste situatie.

De continuering van Homojongerenlijn Tom Poes en de Inloopavond.

Binnenkort zal een nieuwe praat/doe-groep gestart worden. Een toneelgroep zit in de planning.

4.5. Ouderengroep.

4.5.A. Ouderengroep - huidige situatie.

Momenteel wordt via de ouderenlijn (telefoniese) hulp en informatie aan lesbische, homo- en biseksuele ouderen geboden. De ouderenlijn wordt iedere dinsdagavond van 19.00 uur tot 21.00 uur door één persoon bezet.

Sinds een jaar draait iedere derde zondag van de maand de Zondag Middag Salon voor ouderen (van 15.00 uur tot 19.30 uur in Buurthuis Centrum). Momenteel wordt f 2,00 entree gevraagd. Gemiddeld aantal bezoekers dertig personen. Sinds kort is de Zondag Middag Salon een besloten klub. De gemiddelde leeftijd is drieëndertig jaar. De doelgroep is: lesbische vrouwen en homo- en biseksuele mannen vanaf veertig jaar. Momenteel valt de Zondag Middag Salon nog onder de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur in verband met een gebrek aan oudere medewerk/st/ers.

4.5.B. Ouderengroep - gewenste situatie.

Kontinuering van de ouderenlijn. De Zondag Middag Salon van éénmaal in de maand naar twee maal in de maand, de eerste en de derde zondag van de maand. De ouderengroep streeft ernaar het bezoekersaantal en de gemiddelde leeftijd te verhogen. Jongeren blijven welkom. De entree wordt verhoogd van f 2,00 tot f 2,50 voor niet COC-leden. COC-leden betalen f 1,50. Om de twee maanden wordt er een thema-middag georganiseerd. Bijvoorbeeld: Ouderen en aids, ouderen en het geloof. Het is wenselijk dat de Zondag Middag Salon door ouderen georganiseerd gaat worden (40 +). Dit geldt ook voor de ouderenlijn. De bestaande folders dienen aangepast te worden en verspreid te worden onder huisartsen, Algemeen Maatschappelijk Werk, bejaardentehuizen.

4.6. Werkgroep aids.

4.6.A. Werkgroep aids - huidige situatie.

De Werkgroep aids draagt zorg voor de distributie van de folders en posters met betrekking tot aids. De Werkgroep aids heeft zitting in het Aids-platform Brabant noordoost. Incidenteel wordt voorlichting gegeven. Naar aanleiding van een voorlichtingsavond in Sam Sam (gay-bar Uden) is er een vervolgcursus gestart met als thema "aids, gezondheid en seksualiteit". De doelgroep is mannen met homoseksuele kontakten. Doel: preventie- en voorlichtingsactiviteiten uitvoeren.

4.6.B. Werkgroep aids - gewenste situatie.

Huidige activiteiten continueren. Incidenteel, waar mogelijk, gerichte activiteiten naar jongeren, vrouwen en ouderen: praatgroepen, info-avonden en safe sex workshops. Incidenteel zal voorlichting gegeven worden aan specifieke beroepsgroepen (artsen, onderwijzers, hulpverleners, etcetera). Voor deskundigheidsbevordering worden regelmatig cursussen en landelijke bijeenkomsten bezocht door de medewerk/st/er(s) van de Werkgroep aids.

4.7. Gehandikapt.

4.7.A. Gehandikapt - huidige situatie.

Naar aanleiding van een brief van de Landelijke Werkgroep Handikap & Homoseksualiteit is er een kontaktpersoon voor het COC Oss aangesteld.

Momenteel is het COC Oss dusdanig gehuisvest dat de ruimte niet toegankelijk is voor gehandikapt. Er hebben ons, voor zover bekend, het afgelopen jaar geen hulp- of informatievragen van gehandikapt bereikt.

4.7.B. Gehandikapt - gewenste situatie.

Bij het schrijven van deze nota is ons nog niet bekend welke plannen de Gemeente Oss heeft met betrekking tot de huisvesting van het COC Oss. Onze wensen wat betreft huisvesting in verband met de toegankelijkheid voor gehandikapt zijn kort maar krachtig: de nieuwe ruimte moet goed toegankelijk zijn voor gehandikapt (gelijkvloers, aangepaste toiletten, etcetera).

4.8. Kinderen met een homoseksuele ouder.

4.8.A. Kinderen met een homoseksuele ouder - huidige situatie.

Dit jaar bereikte ons het verzoek om "iets" te doen voor kinderen met een homoseksuele ouder. Aangezien onze prioriteiten op andere terreinen lagen, hebben wij aan dit verzoek nog niet kunnen voldoen. Afsproken is dat degene die het verzoek tot ons gericht heeft, mee zal gaan draaien met de training voor praatgroepenbegeleiding, zodat de betrokkene indien nodig ingezet kan worden.

4.8.B. Kinderen met een homoseksuele ouder - gewenste situatie.

Tezijntijd geven wij de Wetenschaps Winkel opdracht tot een onderzoek die de behoefte aan een kontakt/praatgroep voor kinderen met een homoseksuele ouder in de regio peilt. Mocht blijken dat er behoefte bestaat aan een dergelijke kontakt/praatgroep, zullen wij actief gaan werven via de media.

4.9. Voorlichting.

4.9.A. Voorlichting - huidige situatie.

Momenteel wordt voorlichting aan scholen en instellingen in de regio nog verzorgd door het COC Den Bosch en de Homowerkgroep Land van Cuijk. Incidenteel is in het verleden door de W.H.O. voorlichting gegeven. Momenteel zijn er echter geen bevoegde voorlicht/st/ers actief binnen het COC Oss.

4.9.B. Voorlichting - gewenste situatie.

Voorwaarde van het Landelijk COC is dat binnen elke plaatselijke afdeling of stadsgroep een voorlichtingsgroep is. Enkele medewerk/st/ers van het COC Oss zullen een training moeten volgen. Ideaal zou zijn als wij een kollektieve training kunnen organiseren voor alle medewerk/st/ers. Wanneer de training voltooid is zullen de scholen en instellingen benaderd worden om de interesse voor een voorlichting te peilen.

4.10. Praatgroepen.

4.10.A. Praatgroepen - huidige situatie.

Incidenteel wordt door Tom Poes een praat/doegroep voor lesbiese, homo- en biseksuele jongeren georganiseerd.

4.10.B. Praatgroepen - gewenste situatie.

In de toekomst wil het COC Oss nagaan of er behoefte is aan algemene, vrouwen-, mannen- of specifieke praatgroepen. Indien de behoefte daartoe aanleiding geeft, zal al het mogelijke gedaan worden om een dergelijke praatgroep op te starten.

4.11. Nieuwsbrief "Tongen".

4.11.A. Nieuwsbrief "Tongen" - huidige situatie.

In de huidige vorm (twee à drie A-4tjes, gekopiëerd) wordt hij gratis verspreid onder de bezoek/st/ers van de Zondag Middag Salon.

"Tongen" is de nieuwsbrief van de Homo-infowinkel Oss en bevat nieuws van de W.H.O./COC Oss.

4.11.B. Nieuwsbrief "Tongen" - gewenste situatie.

Kontinuëring van de nieuwsbrief in de huidige vorm. De nieuwsbrief zal in het vervolg verschijnen onder de naam "Tongen", nieuwsbrief van de N.V.I.H. COC, stadsgroep Oss. Alle COC-leden zullen het blad gratis toegezonden krijgen. Niet COC-leden kunnen zich abonneren voor f 12,50 per jaar. Tijdens de Zondag Middag Salon zal de nieuwsbrief aan niet COC-leden uitgedeeld worden.

Gezocht zal worden naar een nieuwe redakt/rice/eur.

4.12. Huisvesting.

4.12.A. Huisvesting - huidige situatie.

In het licht van de huidige activiteiten is de ons beschikbare ruimte veel en veel te klein. Het is ons nog steeds niet duidelijk wat de plannen van de Gemeente Oss inzake de herhuisvestigingsplannen zijn met betrekking tot de W.H.O./COC. Voor een gedetailleerde beschrijving van de door ons ontplooidde activiteiten in de de zes vierkante meter tellende ruimte bij het JAC, zie hoofdstuk 3.2.B.1.

4.12.B. Huisvesting - gewenste situatie.

Het zal duidelijk zijn dat eigen ruimte voor het COC Oss een eerste voorwaarde is om goed te functioneren. Deze ruimte zal dan aan de volgende eisen moeten voldoen:

1. etalage (in verband met de etalagefunctie).
2. koffiешop/kafeeruimte (in verband met de ontmoetingsfunctie)
3. infowinkel waar genoeg ruimte is voor bureauwerkzaamheden, folder/leeskast, archiefruimte, leeshoek.
4. spreekkamertjes (voor persoonlijke gesprekken).
5. eigen ingang.
6. toegankelijk voor gehandicapten (gelijkvloers, aangepaste toiletten, etcetera).

4.13. Kulturele minderheden.

4.13.A. Kulturele minderheden - huidige situatie.

Zoals reeds gezegd in hoofdstuk 2 (Motivatie) verdienen lesbische vrouwen en homoseksuele mannen uit kulturele minderheidsgroepen, ekstra aandacht daar zij in een ekstra kwetsbare positie verkeren. Regelmatig worden wij benaderd (vermoedelijk) door mensen uit de Turkse of Marokkaanse gemeenschap. De taalbarrière vormt een uitermate grote handicap. Ondanks de behoefte hebben wij daardoor hierin nog niet kunnen voorzien. Het enige wat wij momenteel kunnen bieden zijn enkele brochures met betrekking tot aids in het Turks, Joegoslavies, Spaans en Italiaans.

4.13.B. Kulturele minderheden - gewenste situatie.

Optimale hulp- en informatievoorziening met betrekking tot homoseksualiteit voor leden van de kulturele minderheden zou ideaal zijn. Het is ons nog niet geheel uidelijk hoe we dit probleem op zouden moeten lossen. Te denken valt aan een folder in de Turkse en Marokkaanse taal.

4.14. Koördinator.

4.14.A. Koördinator - huidige situatie.

Momenteel zijn er binnen de W.H.O./COC te weinig vrijwilligers actief om al het werk te verrichten wat gedaan moet worden. De leden van het dagelijks bestuur moeten naast hun beleidsmatige en bestuurlijke taken ook uitvoerende werkzaamheden verrichten. Dit is een te zware belasting, met als gevolg dat als deze situatie voortduurt, er mensen afhaken. Dit laatste is weer een direkte bedreiging voor het voortbestaan van de W.H.O./COC.

4.14.B. Koördinator - gewenste situatie.

Om continuïteit te waarborgen, is een koördinator gewenst, en wel om de volgende redenen:

- koördinatie van het geheel.
- begeleiden van de vrijwilligers.
- voorbereiden van vergaderingen, trainingen, eksterne contacten.
- onderhouden van eksterne contacten.
- licht administratief werk.

Als al deze zaken gekoördineerd worden door een betaalde kracht, zal het (dagelijks) bestuur zich bezig kunnen gaan houden met de werkelijk belangrijke zaken zoals beleidsontwikkeling en activiteiten.

4.15. UITVOEREN AANBEVELINGEN.

4.15.A. Uitvoeren aanbevelingen - huidige situatie.

Daar knelpunten plus aanbevelingen betreffende homoseksualiteit in het Osse nog niet eerder dan in deze nota op papier gezet zijn, konden zij ook niet uitgevoerd worden. In het verleden is daar waar mogelijk aandacht besteed en actie ondernomen waar misstanden zich voordeden.

4.15.B. Uitvoeren aanbevelingen - gewenste situatie.

Nu deze nota van aanbevelingen voor een gemeentelijk lesbies- en homobeleid een feit is, zal daar waar mogelijk in overleg met de desbetreffende instanties en de Gemeente Oss begonnen worden met het uitvoeren van de aanbevelingen, gedaan in deze nota. Het COC Oss beveelt een kommissie aan, waarin naast enkele medewerkers van het COC Oss, ook een vertegenwoordiger van de Gemeente Oss zitting heeft. Deze kommissie zal controle uitoefenen op het uitoefenen van het gemeentelijk lesbies- en homobeleid.

HOOFDSTUK 5:
FINANCIËLE KONSEKVENTIES

5.1. HUISVESTING

Huur, gas, licht en water	:	f	7.500,00.
Verzekeringen	:	f	300,00.
Inventaris	:	p. m.	
Onderhoud	:	f	500,00.
Schoonmaakkosten	:	f	1.000,00.
Diversen	:	f	500,00.
Totaal	:	f	9.800,00.

5.2. ORGANISATIE

Bestuurskosten (*)	:	f	3.500,00.
Telefoonteam (**)	:	f	800,00.
Telefoonkosten (***)	:	f	1.150,00.
Voorlichting algemeen	:	f	5.000,00.
Voorlichting aids	:	f	1.000,00.
Opvang, introductie en praatgroepen	:	f	750,00.
Kosten nieuwsbrief	:	f	1.200,00.
Burobenodigheden	:	f	750,00.
Kosten vrijwilligers	:	f	700,00.
Totaal	:	f	14.850,00.

(*) Publiciteit, dokumentatie, sekretariaat, infowinkel en deskundigheidsbevordering.

(**) Training en publiciteit.

(***) 04120 - 26666.

5.3. AKTIVITEITEN.

Jongeren	:	f	2.500,00.
Vrouwen	:	f	1.800,00.
Ouderen	:	f	1.200,00.
Etniese minderheden	:	f	1.200,00.
Roze week	:	f	4.500,00.
lustrumviering najaar 1989	:	f	2.500,00.
Praatgroepen (*)	:	f	1.000,00.
Totaal	:	f	14.700,00.

(*) Algemeen, jongeren en kinderen met een homoseksuele ouder.

5.4. PERSONEELSKOSTEN.

Koördinator v/m (*)	: f 29.900,00.
Diversen	: f 1.500,00.
Advertentiekosten	: f 2.500,00.
<hr/>	
Totaal	: f 33.900,00.

(*) Koördinator v/m begeleid/st/er: salaris inclusief vakantietoeslag, werkgeverslasten twintig uur per week, CAO welzijnswerk, salarisregeling maatschappelijke dienstverlening (maksimale inschaling: THO, begeleider: schaal 27).

5.5. TOTAAL

Huisvesting	: f 9.800,00.
Organisatie	: f 14.850,00.
Aktiviteiten	: f 14.700,00.
Personeelskosten	: f 33.900,00.
<hr/>	
Totaal	: f 73.250,00.

BIJLAGEN.

Bijlage 1: Algemene Politie Verordening (A.P.V.).

In de Algemene Politie Verordening komen enkele hoofdstukken en paragrafen voor die betrekking hebben op de openbare zedelijkheid. Volgens de beleidskommissie komen enkele (delen van) paragrafen in aanmerking voor herziening. Ook bleken een aantal begrippen niet voor te komen op de begrippenlijst. Hierdoor is een enkele paragraaf voor tweërlei uitleg vatbaar. Wij komen hier nog op terug.

HOOFDSTUK II

OPENBARE ORDE, VEILIGHEID EN EKONOMIESE ASPEKTEN

ARTIKEL 91.

MISBRUIK URINOIRS, TELEFOON- CELLEN, WACHTHUISJES

Het is niet toegestaan openbare urinoirs, telefoocellen, abris of wachthuisjes te gebruiken voor andere doeleinden, dan waarvoor deze bestemd zijn.

De beleidskommissie stelt voor om het woordje "urinoirs" te schrappen, daar er geen openbare urinoirs in Oss zijn.

HOOFDSTUK III

OPENBARE ZEDELIIKHEID

ARTIKEL 98.

P R O S T I T U T I E

1. Het is verboden in of op enig perceel, waarover men beschikking heeft, hetzij bij herhaling, hetzij uit winstbejag, aan anderen de gelegenheid te geven onderling ontuchtige handelingen te plegen.

Ons inziens is de passage "hetzij bij herhaling," overbodig. Het is volgens de beleidskommissie niet de taak van de overheid om de burgers voor te schrijven wat al dan niet toegestaan is in de privésfeer. De beleidskommissie stelt voor om artikel 98 (prostitutie), lid 1., alsvolgt op te nemen in de A.P.V.:

1. Het is verboden in of op enig perceel, waarover men de beschikking heeft, uit winstbejag, aan anderen de gelegenheid te geven onderling ontuchtige handelingen te plegen.

HOOFDSTUK III

OPENBARE ZEDELJKHEID

=====

ARTIKEL 100.

U I T L O K K I N G O N T U C H T

Het is verboden op of aan de weg of op een vanaf de weg zichtbare plaats, danwel elders op een voor publiek toegankelijke plaats, iemand door woorden, gebaren of op enigerlei andere wijze tot het plegen van ontucht te bewegen.

Ons inziens is artikel 100., overbodig. Volwassenen dienen volledig in staat geacht te worden weerstand te bieden aan dergelijke uitlokkingen tot ontucht.

HOOFDSTUK III

OPENBARE ZEDELJKHEID

=====

ARTIKEL 102.

V O R D E R I N G T O T V E R W I J D E R I N G

Ieder, aan wie een politie-ambtenaar in het belang van de naleving van artikel 100. beveelt zich van de daar bedoelde plaats te verwijderen of tot wie een bevel, als bedoeld in lid 1 van artikel 101. gericht wordt, is verplicht aan dat bevel terstond gevolg te geven en wel in de door die politie-ambtenaar bevolen richting of langs de door hem aangeduide weg.

Als logies gevolg van het feit dat artikel 100. geschrapt dient te worden, zijn enkele passages van artikel 102. niet meer van toepassing. De beleidskommissie is van mening dat artikel 102. als volgt opgenomen dient te worden in de A.P.V.:

Ieder, aan wie een politie-ambtenaar in het belang van de naleving van lid 1 artikel 101. een bevel gericht wordt, is verplicht aan dat bevel terstond gevolg te geven en wel in de door die politie-ambtenaar bevolen richting of langs de door hem aangeduide weg.

HOOFDSTUK III

OPENBARE ZEDELIIKHEID

=====

ARTIKEL 104.

V E R B L I J F I N O P E N B A A R U R I N O I R

Het is verboden:

- a. in een openbaar urinoir langer dan vijf minuten te verblijven;
- b. zich in een openbaar urinoir of in de onmiddellijke nabijheid ervan op te houden op een opvallende of aanstootgevende wijze.

Ons inziens is dit artikel niet van toepassing en kan derhalve in zijn geheel geschrapt worden. Al zou er in Oss een openbaar urinoir zijn, dan nog is de beleidskommissie van mening dat dit artikel geschrapt dient te worden.

Bijlage 2: Lessen, werkvormen
en spelen voor het onderwijs.

N.V.I.H. COC Amsterdam - Lessen en werkvormen over
homoseksualiteit door de Werkgroep Voorlichting van de
afdeling Amsterdam vanaf 1974.

Elbers, H. e.a. - Zijn jullie verkeerd opgevoed? Uitgave van
de afdeling onderwijs en de gemeentelijke werkgroep homo-
emancipatie van de Gemeente Amsterdam, 1986.

N.V.I.H. COC Amsterdam - Hoe doen ze het nou? Amsterdam,
1986.

Lek, K. - Lessenserie Nederlands over homoseksualiteit (nivo
HAVO-4).
Utrecht 1985.

Sanders, J. en Warmerdam, H. - Sien & Janneke, Ot & Jip.
Syllabus lessen geschiedenis en Nederlands rondom
homoseksualiteit. Leeuwarden, mei 1985.

Sanders, J. en Warmerdam, H. - Birds of a feather (spel over
het zichtbaar maken over de werking van vooroordelen) in:
Politieke en Sociale Vorming, XVII, nummer 1. Januari 1986.

SOL-Homogroep - 1 op de 6. Verzameling artikelen over
homoseksualiteit in het onderwijs. Stichting Opleiding
Leerkrachten. Utrecht, april 1984.

Studenten gezondheidskunde Interstudie Nijmegen -
Seksualiteit en relaties.
Nijmegen, maart 1985.

Homogroep Ubbo Leeuwarden - De Kantine. Rollenspel over er-
vooruitkomen.
Leeuwarden, 1982.

Waarbeek, I. ter - Homofilie. Situatiespel over een
homoseksuele jongen.
Leeuwarden, 1981.

Warmerdam, H. - In Holland staat een huis. Schrijfpdracht
voor leerlingen over partnerkeuze en heteronorm.
Leeuwarden, 1984.

ABC Amsterdam - Fotoroman over de prille verliefdheid tussen
twee jongens.
Amsterdam, 1987.

S.H.O.W. Amsterdam - Begroetingsspel. Spel waarin de
verschillende vormen van begroeten, zowel cultureel als in
familieverband aan de orde gesteld worden.
Amsterdam, 1987.

Bijlage 3: begripsbepalingen.

AIDS-PLATFORM BRABANT NOORDOOST

Overlegorgaan waarin alle instanties vanuit de (geestelijke) gezondheidszorg en belangenbehartigingsorganisaties vertegenwoordigd zijn.

ANTI-HOMOSEKSUEEL GEWELD

Alle vormen van geweld tegen lesbische vrouwen en homoseksuele mannen zoals: schelden, vernielen van eigendommen, chantage, fysiek geweld vanwege de (vermoede) homoseksualiteit van mensen.

BUDDIE

Iemand die een aids-patiënt begeleidt en verzorgt.

BUDDIE-PROJEKT

Een projekt waar mensen opgeleid worden tot buddie en doorverwezen worden naar aids-patiënten.

CLAUSE 28

Britse wet die de gemeentelijke overheden beperkingen oplegt met betrekking tot subsidiëring van lesbische- en homogroepen, "promotie" van homoseksualiteit op scholen, bibliotheken en andere instellingen.

DUBBELLEVEN

Twee levens lijden: Binnenshuis homoseksueel, buitenshuis heteroseksueel (werksituatie, vrienden, familie).
Het omgekeerde komt ook voor.

GAY-BAR

Een bar voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.

HIV-VIRUS

Het virus dat drager is van de ziekte aids.

HOMO-GERICHT (kunst en cultuur)

Bijvoorbeeld een tentoonstelling met doeken en beelden die duidelijk homoseksualiteit uitbeelden.

N.V.I.H. COC

Afkorting voor Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit COC. Meestal wordt de naam COC gebruikt. COC staat voor Cultuur- en Ontspannings Centrum, de vroegere (schuil-)naam van de N.V.I.H. COC.

ORPHEUS

Organisatie voor huwelijk en homoseksualiteit.

POTTENDAG

Dag, georganiseerd speciaal voor lesbische en biseksuele vrouwen. (pot is een andere naam voor lesbische vrouw)

POT(T)EN-RAMMERIJ

Fysiek geweld tegen lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.

S.A.D.

Stichting Aanvullende Dienstverlening. In deze stichting werken homoseksuele mannen die zelf in de gezondheidszorg werkzaam zijn aan hulpverlening speciaal voor homoseksuele mannen. (op het gebied van seksualiteit, geslachtsziekten en aids)

SCHORERSTICHTING

De Jhr. Mr. Schorerstichting is een landelijk buro voor homoseksualiteit die hulp verleent in de vorm van persoonlijke en relatiegesprekken, praat- en therapiegroepen. Verder helpt de Schorerstichting mee aan het voorkomen van onnodige problemen over homoseksualiteit. De Schorerstichting organiseert ook activiteiten voor mensen met aids en hun partner/familie.

VERENIGING MARTIJN

Vereniging die pedofilie bespreekbaar wil maken en strijdt voor het verlagen van de leeftijdsgrenzen bij seksuele kontakten.

Nota van aanbevelingen voor een gemeentelijk lesbies-
en homobeleid

**nota van aanbevelingen
voor een gemeentelijk
lesbies- en homobeleid**

NOTA VAN AANBEVELINGEN VOOR EEN GEMEENTELIJK LESBIES-
EN HOMOBELID .

Ontwerp voorpagina: Mark Schalken.

Tekst en lay-out : Werkgroep Homoseksualiteit Oss i.s.m.
de Stichting Opbouwwerk Maastrand.

Copyright : september 1988 Werkgroep
Homoseksualiteit Oss.

Drukwerk : BEPARO, Oss.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	1
HOOFDSTUK 1 - MOTIVATIE	
1.1. Uitgangspunten en doelstellingen.....	2
1.2. Specifieke aandacht voor lesbische vrouwen.....	5
1.3. Homoseksualiteit in andere aandachtsgroepen.....	5
HOOFDSTUK 2 - SITUATIE OSS	
2.1. Knelpunten Algemeen.....	6
2.2. Knelpunten Specifiek.....	7
2.2.A. bejaardenzorg.....	8
2.2.B. onderwijs.....	9
2.2.C. politie en justitie.....	11
2.2.D. gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.....	12
2.2.E. geloofsbeleving.....	14
2.2.F. huisvesting.....	15
2.2.G. uitgaansleven.....	15
2.2.H. kunst en cultuur.....	16
2.2.I. personeelsbeleid.....	17
2.2.J. media.....	18
HOOFDSTUK 3 - SITUATIE W.H.O.	
3.1. Ontstaansgeschiedenis W.H.O.....	19
3.1.A. Huiskamergroep Homoseksualiteit Oss e.o.....	19
3.1.B. Werkgroep Kerk en Homofilie.....	19
3.1.C. Werkgroep Homoseksualiteit Oss.....	19
3.2. Knelpunten W.H.O.....	21
3.2.A. Huisvesting.....	21
3.2.B. Continuïteit W,H.O.....	21
3.2.C. Lesbiese vrouwen binnen de W.H.O.....	22
3.2.D. We vechten als organisatie al harder dan anderen.....	22

HOOFDSTUK 4 - BELEID W.H.O. / COC VOOR DE KOMENDE JAREN

4.1.	COC Algemeen.....	24
4.1.A.	Algemeen beleid - huidige situatie.....	24
4.1.B.	Algemeen beleid - gewenste situatie.....	24
4.2.	Homo-infowinkel Oss.....	25
4.2.A.	Homo-infowinkel Oss - huidige situatie.....	25
4.2.B.	Homo-infowinkel Oss - gewenste situatie.....	25
4.3.	Vrouwenactiviteiten.....	26
4.3.A.	Vrouwenactiviteiten - huidige situatie.....	26
4.3.B.	Vrouwenactiviteiten - gewenste situatie.....	26
4.4.	Jongerengroep Tom Poes.....	26
4.4.A.	Jongerengroep Tom Poes - huidige situatie.....	26
4.4.B.	Jongerengroep Tom Poes - gewenste situatie.....	26
4.5.	Ouderengroep.....	27
4.5.A.	Ouderengroep - huidige situatie.....	27
4.5.B.	Ouderengroep - gewenste situatie.....	27
4.6.	Werkgroep aids.....	27
4.6.A.	Werkgroep aids - huidige situatie.....	27
4.6.B.	Werkgroep aids - gewenste situatie.....	27
4.7.	Gehandikapt.....	28
4.7.A.	Gehandikapt - huidige situatie.....	28
4.7.B.	Gehandikapt - gewenste situatie.....	28
4.8.	Kinderen met een homoseksuele ouder.....	28
4.8.A.	Kinderen met een homoseksuele ouder - huidige situatie.....	28
4.8.B.	Kinderen met een homoseksuele ouder - gewenste situatie.....	28
4.9.	Voorlichting.....	29
4.9.A.	Voorlichting - huidige situatie.....	29
4.9.B.	Voorlichting - gewenste situatie.....	29
4.10.	Praatgroepen.....	29
4.10.A.	Praatgroepen - huidige situatie.....	29
4.10.B.	Praatgroepen - gewenste situatie.....	29
4.11.	Nieuwsbrief "Tongen".....	29
4.11.A.	Nieuwsbrief "Tongen" - huidige situatie.....	29
4.11.B.	Nieuwsbrief "Tongen" - gewenste situatie.....	29
4.12.	Huisvesting.....	30
4.12.A.	Huisvesting - huidige situatie.....	30
4.12.B.	Huisvesting - gewenste situatie.....	30
4.13.	Kulturele minderheden.....	30
4.13.A.	Kulturele minderheden - huidige situatie.....	30
4.13.B.	Kulturele minderheden - gewenste situatie.....	30
4.14.	Koördinator.....	31
4.14.A.	Koördinator - huidige situatie.....	31
4.14.B.	Koördinator - gewenste situatie.....	31
4.15.	Uitvoeren aanbevelingen.....	31
4.15.A.	Uitvoeren aanbevelingen - huidige situatie.....	31
4.15.B.	Uitvoeren aanbevelingen - gewenste situatie.....	31

HOOFSTUK 5 - FINANCIËLE KONSEKVENTIES

5.1	Huisvesting.....	32
5,2	Organisatie.....	32
5.3	Aktiviteiten.....	32
5.4	Personeelskosten.....	33
5.5	Totaal.....	33
Bijlage 1	Algemene Politie Verordening.....	34
Bijlage 2	Lessen, werkvormen en spelen voor het onderwijs.....	37
Bijlage 3	Begripsbepalingen.....	38

VOORWOORD.

Vanuit een goed contact met de Gemeente Oss ontstond de wederzijdse behoefte om een nota te schrijven waardoor de gemeente meer inzicht zou krijgen in een door haar te voeren lesbies- en homobeleid. In overleg met de gemeente en met ondersteuning van de Stichting Opbouwwerk Maasland (SOM) is besloten om te komen tot een nota van aanbevelingen voor een gemeentelijk lesbies- en homobeleid.

De geformuleerde aanbevelingen zullen voor de W.H.O./COC als beleidsuitgangspunten dienen voor de komende jaren. Het werkplan is in nauwe samenwerking met Frank Mulkens van het SOM opgesteld. Frank Mulkens is ook degene geweest die er voor waakte dat wij niet afweken van het werkplan. Wij zijn als volgt te werk gegaan: in overleg met de gemeente is besloten een zogenaamd facetbeleid door te voeren. Wij hebben hiervoor verschillende facetten van de Osse samenleving doorgelicht door middel van interviews met personen van verschillende instanties. Op deze wijze hebben wij een redelijk beeld gekregen van de positie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen in het Osse. Nadat wij de knelpunten op een rij hadden gezet konden wij met de aanbevelingen beginnen, die uiteindelijk moeten leiden tot een degelijk gemeentelijk lesbies en homobeleid. Voor u ligt het resultaat van een jaar hard werken. Op deze plaats willen wij een ieder die aan het ontstaan van deze nota van aanbevelingen heeft bijgedragen, hartelijk bedanken. In het bijzonder Frank Mulkens van het SOM voor zijn steun en goede adviezen, De Heer Boeve van de Gemeente Oss danken wij voor zijn geduld en het in ons gestelde vertrouwen.

De samenstellers,
Corry van den Ancker,
Ron van Zeeland,
Robert van Vlijmen.

Deze nota dragen wij op aan Martien Derksen die voor ons een grote inspirator was.

HOOFDSTUK 1 MOTIVATIE.

Deze konsept-nota is ontstaan op verzoek van de gemeente Oss aan de Werkgroep Homoseksualiteit Oss (W.H.O.). Om de gemeente Oss meer inzicht te geven in de positie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen in Oss, heeft de beleidskommissie van de W.H.O. interviews gehouden met personen van verschillende instanties in Oss. De gemeente Oss heeft dit verzoek aan de WHO gericht daar de W.H.O. meer thuis is in deze materie.

1.1 Uitgangspunten en doelstellingen

In de literatuur wordt wel beweerd dat ongeveer 10 % van de bevolking lesbies of homoseksueel is en dat een veel groter deel homoseksuele gevoelens en/of ervaringen heeft gehad (30-40%). Hoewel onderzoek uitwijst dat in Nederland de tolerantie ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen de laatste jaren is toegenomen, valt waar te nemen dat niet-tolerante, diskriminerende elementen in onze samenleving nog sterk aanwezig zijn, momenteel zelfs toenemen. In het onderzoeksrapport 'Het topje van de ijsberg': inventarisatie van tien jaar diskriminatie op grond van homoseksualiteit en leefvorm' (Marion Dobbeling en Pieter Koenders, Publikatiereeks Homostudies Utrecht, nummer 3, 1984) wordt een grote verzameling van gevallen van diskriminatie beschreven, onder meer bij overheidsinstellingen en bij door de overheid gesubsidieerde instellingen.

Hoewel we verheugd zijn dat de tolerantie ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen (schijnbaar) toeneemt, menen wij dat de gemeente met haar te ontwikkelen lesbies- en homobeleid verdergaande doelen moet stellen dan het bewerkstelligen van een tolerante houding. Tolerantie betekent nog te vaak akseptatie op afstand: akseptatie die standhoud zolang lesbische vrouwen en homoseksuele mannen niet openlijk voor hun homoseksuele gevoelens uitkomen, homoseksualiteit in gedrag en leefstijl niet tot uiting gebracht wordt of zolang het niet de eigen familie betreft. Dit betekent een akseptatie zonder dat de eigen waarden en normen aangetast hoeven te worden. Met 'slechts' een tolerante houding van de omgeving wordt homoseksualiteit niet werkelijk als gelijkwaardig aan heteroseksualiteit beschouwd en kan nog niet gesproken worden van volledige akseptatie/integratie van homoseksualiteit. Daarvoor zal ook de omgeving van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen moeten veranderen. Wij achten diskriminatiebestrijding alleen niet voldoende.

Met deze nota van aanbevelingen voor een gemeentelijk lesbies- en homobeleid beogen wij een bijdrage te leveren aan het verdwijnen van ieder ongerechtvaardigd onderscheid naar seksuele en relationele voorkeur en dienovereenkomstige levensstijl, zoodat alle inwoners van Oss een gelijkwaardige positie kunnen innemen en hun leven kunnen inrichten op een onafhankelijke en zelfstandige wijze.

Een voorbeeld over de tolerantie ten aanzien van homoseksualiteit in Oss.

Op 15 november 1986 werd in Oss een thema-dag speciaal voor lesbische vrouwen gehouden met als afsluiting s-avonds een feest. Voor het feest was publiciteit gemaakt door middel van posters en persberichten in de weekbladen. De dag en het feest werden gehouden in Buurthuis Centrum. Tijdens het feest kwamen er vier à vijf jongens binnen die vervelende opmerkingen tegen de aanwezigen maakten. De beheerster van het buurthuis vroeg de jongens zich te verwijderen, wat ze dan ook deden, waarna de beheerster de deur afsloot. Even later werd er een steen tegen de ruit gegooid. De beheerster belde daarop de politie en ze had er uit onwennigheid nogal moeite mee te zeggen dat er een homofeest, was dat door enkele jongens verstoord dreigde te worden. Maar de politie kwam niet opdagen! De beheerster ging toen naar buiten om met de jongens te praten (enkele van de jongens waren bezoekers van het buurthuis) en probeerde ze weg te krijgen. Omdat de groep inmiddels groter geworden was lukte dat niet. De jongens gingen toen fietsen en auto's vernielen waarop wederom de politie werd gebeld. Het duurde enige tijd voordat deze ter plekke verscheen en natuurlijk waren de daders toen al verdwenen. Er zijn die avond/nacht vijf personen aangifte gaan doen waarover de volgende opmerkingen:

1. De politieman die de aangifte behandelde weigerde te geloven dat de twee aanwezige vrouwen lesbies waren.
2. Een van de aanwezige agenten probeerde een van deze vrouwen te versieren!
3. De toevoeging dat het hier anti-homoseksueel geweld betrof werd niet geaccepteerd:
4. De politie durfde zelfs te beweren dat als de WHO geen posters in de stad had opgehangen er dan ook geen geweld zou zijn gepleegd!

De hierna volgende uitgangspunten en doelstellingen ziet de W.H.O. als leidraad voor het gemeentelijk lesbies- en homobeleid.

1. Een anti-diskriminatiebeleid. Dat wil zeggen dat de bestrijding van diskriminatie een belangrijk middel is ter bevordering van emancipatie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen. Het betreft hier bestrijding van zowel lichamelijk geweld (po(t)enrammerij) als psychies geweld (schelden en chantage) als het opheffen van ongerechtvaardigd onderscheid in bijvoorbeeld regelgevingen. Vooruitlopend op wettelijke middelen zou de gemeente reeds een aantal maatregelen kunnen nemen.
2. Het bewerkstelligen van een verandering in mentaliteit en gedrag; doorbreking van normen die gebaseerd zijn op een heteroseksueel georganiseerde samenleving, hetgeen in kan houden:
 - het duidelijk uitdragen van de uitgangspunten en van de maatregelen die de gemeente met haar lesbies- en homo-beleid voor ogen heeft;

- het openlijk stelling nemen in gevallen van diskriminatie c.q. publieke discussies over (aspecten van) homoseksualiteit. Het openlijk in bescherming nemen van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen, wanneer zij met ontslag bedreigd worden (wanneer iemands homoseksualiteit in het geding is) of door regelgeving of door uitspraken van met gezag bekleedde personen;
 - het bevorderen van maatschappelijke gelijkberechtiging;
 - het bestrijden van vooroordelen over specifiek vrouwelijk/mannelijk gedrag;
 - het bevorderen van het doorbreken van rolpatronen voor vrouwen en mannen, niet alleen door het selekteren van daarop gericht lesmateriaal, maar ook in het personeels-beleid (de koffieman of de timmervrouw);
 - bestrijding van stereotypering in het openbare leven;
 - het duidelijk uitdragen van visies op alleenstaanden (niet één onvolledig persoon of één van een stel) en andere relatie- en samenlevingsvormen dan het huwelijk;
 - het bevorderen , onder andere door middel van subsidie-beleid, dat (waar noodzakelijk) deskundigheid verworven wordt om op alle beleidsterreinen de specifieke eisen en wensen in realiseerbare wensen en voorstellen te kunnen inbrengen.
3. De gemeente dient er naar te streven om binnen haar beleid geen enkele relatie- of samenlevingsvorm te bevoordelen en binnen regelingen de individuele mens ongeacht relatie- of samenlevingsvorm als uitgangspunt te nemen.
 4. De vergroting van de weerbaarheid van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen: onder meer door het ondersteunen van organisaties en door een nauwe samenwerking met belangenbehartigingsorganisaties zo kan nadere invulling gegeven worden aan het lesbies- en homobeleid.
 5. De voorbeeldfunctie: De gemeente dient haar lesbies- en homobeleid uit te dragen.

1.2 Specifieke aandacht voor lesbische vrouwen.

Zowel lesbische vrouwen als homoseksuele mannen ondervinden diskriminatie op grond van hun seksuele voorkeur. Vrouwen die 'openlijk' voor hun lesbies-zijn uitkomen, zullen in veel situaties, bijvoorbeeld op de arbeidsmarkt (sollicitatie, promotie, etc. etc.), een ekstra handikap ondervinden. Daarnaast worden lesbische vrouwen ook gekonfronteerd met diskriminatie vanwege hun vrouw-zijn. Ongeacht hun seksuele voorkeur worden meisjes en jongens/vrouwen en mannen behandeld overeenkomstig de gangbare verwachtingspatronen die er ten aanzien van hun sekse bestaan. Bijvoorbeeld in groepen voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen zijn vrouwen vaak ondervertegenwoordigd.

Binnen deze groepen kan, net als elders, sprake zijn van de traditionele rolpatronen en machtsstrijd. Daardoor worden lesbische vrouwen dubbel achtergesteld. Binnen het gemeentebeleid moet hieraan ekstra aandacht geschonken worden.

1.3 Homoseksualiteit in andere aandachtsgroepen.

Binnen zekere groepen in onze samenleving is er sprake van een ekstra achterstelling van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen of er bestaan specifieke problemen ten aanzien van homoseksualiteit. Het betreft hier naast vrouwen onder meer etniese en kulturele minderheden, ouderen, jongeren en gehandicapten.

Velen hebben zich binnen de lesbische-en homobeweging reeds in specifieke groepen georganiseerd: jongeren, doven en slechthorenden, ouderen, politie, surinamers, antillianen, joden, katholieken en militairen. Anderen, bijvoorbeeld lesbische vrouwen en homoseksuele mannen binnen de Turkse en Marokkaanse gemeenschap, kennen (nog) nauwelijks een vorm van organisatie. Bekend is dat het voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen binnen bepaalde etniese en kulturele minderheidsgroepen gezien hun achtergrond extra problematies is om voor hun homoseksualiteit uit te komen. Zij staan wat dat betreft voor een moeilijke keuze: namelijk die tussen de homoseksuele identiteit en de etniese identiteit. Het opgeven van het laatste is riskant omdat ze in de Nederlandse samenleving niet altijd als volwaardig worden beschouwd. Een dialoog met hun gemeenschap is nog niet mogelijk. Vaak zal een lesbische vrouw of een homoseksuele man uit een etniese of kulturele minderheidsgroep voor een soort dubbelleven kiezen.

Tevens achten wij het van groot belang registratie van persoonsgegevens zoveel mogelijk te voorkomen, niet ter zake doende geregistreerde gegevens zoveel mogelijk te beveiligen en verouderde en niet relevante gegevens te verwijderen. Uit onder meer de Tweede Wereldoorlog kunnen we leren waar registratie van bepaalde gegevens toe kan leiden. Ook nu doen zich rond de aids-problematiek en homoseksualiteit zorgwekkende ontwikkelingen voor.

Zo dient de gemeente er voor te waken dat niet onnodig persoonsgegevens opgeslagen worden en dat geregistreerde gegevens niet voor buitenstaanders toegankelijk zijn. Een ander zou moeten worden vastgelegd in een "privacy-verordening". Momenteel is de wet persoonsregistratie nog in behandeling bij de Staten Generaal. Deze wet stelt een "privacy-verordening" verplicht.

HOOFDSTUK 2. SITUATIE OSS.

2.1. KNELPUNTEN ALGEMEEN.

Hoe geëmancipeerd is de Osse bevolking? Hoe geëmancipeerd is de Osse bevolking waar het homoseksualiteit betreft? Hoe geëmancipeerd is de Osse lesbische-en homobevolking zelf? Enkele vragen die niet zo een twee drie te beantwoorden zijn. Om aanbevelingen te kunnen doen voor een gemeentelijk lesbies-en homobeleid zul je moeten onderzoeken waar de Osse samenleving knelpunten vertoont, als het om homoseksualiteit gaat.

Om er achter te komen, waar welke knelpunten liggen, is besloten een zogenaamde facetbeleid door te voeren. Dat wil zeggen dat we de verschillende facetten van de Osse samenleving gaan doorlichten. Enkele voorbeelden ter verduidelijking.

1. Twee oudere dames willen naar een verzorgingstehuis. De direktie laat alleen gehuwde paren samenwonen. Gescheiden kamers waren wel beschikbaar.
2. Lesbiese/homo/biseksuele jongerengroep Tom Poes biedt scholen informatiepakketjes aan over homoseksualiteit. Bij één school kreeg men te horen: 'Zoiets komt op onze school niet voor.' Eén Tom Poes-lid was een eks-leerling van die school!
3. Na een homofeest worden fietsen en auto's van bezoekers vernield. Met moeite kon bij de politie aangifte worden gedaan.
4. Op zoek naar een Osse huisarts die bereid is om een interview te geven in verband met het schrijven van deze nota, stuitten we op weerstand. De benaderde huisarts zag hoe dan ook niet in waar dit allemaal voor nodig was.
5. In het centrum van Oss klampen mensen van de 'Stichting Levend Evangelie' voorbijgangers aan met de vraag: "Mag ik je iets vragen?" Natuurlijk mag dat. "Ik was verslaafd, ik spoot en Jezus heeft me er vanaf geholpen." De aangeklampte geeft als antwoord: "Ik ben homoseksueel". "Ook daar kan Jezus je vanaf helpen!" is het antwoord. Dit gebeurt in Oss, ook nu nog.
6. Kardinaal Simonis heeft er begrip voor als katholieke huiseigenaren homoseksuelen weigert als huurder.
7. Het Osse uitgaansleven is momenteel geen homokafee rijk. Als de W.H.O. een soos of feest organiseert moet tevoren de politie gewaarschuwd worden in verband met eventuele verstoring van de aktiviteit.
8. Tot op heden heeft de Osse bevolking nog niet van een homogegerichte kunsttentoonstelling kunnen genieten.
9. Bij sollicitaties wordt nog regelmatig de suggestieve vraag gesteld aan meisjes en jongens 'Heb je al een vriend/innetje?', 'Ben je getrouwd?'.
10. In de regionale pers worden aktuele zaken op lesbies-en homogebied zelden opgenomen.

Deze voorbeelden zijn maar een gedeelte van wat je als lesbische vrouw of homoseksuele man kunt tegenkomen in het dagelijkse leven.

Het kan gelukkig ook anders. Er zijn ook positieve ontwikkelingen. We moeten echter wel waakzaam blijven. Anti-homotendensen steken steeds weer de kop op, ook in Oss. In het volgende hoofdstuk wordt per facet bekeken waar precies de knelpunten liggen, aangevuld met aanbevelingen voor het gemeentelijk lesbies-en homobeleid.

2.2. KNELPUNTEN SPECIFIEK.

Er zijn vele terreinen op te noemen waar lesbische vrouwen en homoseksuele mannen het in Oss min of meer zwaar te verduren hebben. Soms omdat ze niet kunnen zijn zoals ze zijn, soms omdat informatie niet gegeven wordt die noodzakelijk is voor de bewustwording en ontwikkeling van de eigen identiteit. We zetten de bij punt 2.1.A. genoemde voorbeelden nog even op een rij.

- 2.2.A. bejaardenzorg
- 2.2.B. onderwijs
- 2.2.C. politie, justitie en de openbare orde
- 2.2.D. gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
- 2.2.E. geloofsbeleving
- 2.2.F. huisvesting
- 2.2.G. uitgaansleven
- 2.2.H. kunst en cultuur
- 2.2.I. personeelsbeleid
- 2.2.J. media

Op de volgende pagina's worden de facetten behandeld. Eerst een situatieschets, vervolgens, de knelpunten waarna de aanbevelingen volgen.

2.2.A. Bejaardenzorg.

Sinds de W.H.O. zich wat intensiever bezig is gaan houden met ouderen dan voorheen, zijn heel wat probleemsituaties naar boven gekomen. Ouderen met homoseksuele gevoelens blijken vaak in een isolement te zitten, men weet vaak niet waar men met haar/zijn problemen terecht kan. Het aantal lesbische vrouwen en homoseksuele mannen dat gehuwd was of is, blijkt onder ouderen relatief hoger te liggen. Allemaal problemen waarvoor de reguliere hulpverlening niet voldoende deskundigheid bezit. Of de reguliere hulpverlening ooit voor zoiets komt te staan is zelfs nog maar de vraag. Veel problemen (seksualiteit is daar een goed voorbeeld van) worden niet serieus genomen of men weet er gewoonweg geen raad mee. Vaak komt van mooie woorden in de praktijk weinig terecht. Desgevraagd heel tolerant, in praktijk valt dit tegen.

De knelpunten op een rij.

- problemen worden door onbekendheid niet onderkend, niet serieus genomen of niet behandeld.
- bij veel ouderen speelt de (katholieke) opvoeding mee bij de huidige meningsvorming over en akseptatie van homoseksualiteit.
- gebrek aan beleid met betrekking tot homoseksualiteit bij zorginstanties voor bejaarden. Levensbeschouwelijke signatuur is vaak een knelpunt.
- Veel bejaarde lesbische vrouwen en homoseksuele mannen blijken nog getrouwd te zijn of zijn getrouwd geweest.
- Rekreatieve voorzieningen laten weinig ruimte voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen. Zij kunnen zich in een ouderensociëteit niet profileren.

A A N B E V E L I N G E N

1. De deskundigheid van hulpverleners van de zorginstanties en hulpverlenende instanties dient vergroot te worden door middel van trainingen en het verstrekken van achtergrondinformatie over homoseksualiteit & ouderen.
2. De verzorgings- en bejaardentehuizen dienen een beleid ten aanzien van homoseksualiteit te formuleren (huisvesting, zorg en hulp, recreatie).
3. Ook de medewerkers van de W.H.O. dienen hun deskundigheid te vergroten.

2.2.B. Onderwijs

Om inzicht te krijgen in de situatie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen (zowel leerlingen als leerkrachten) binnen het onderwijs zijn er interviews gehouden met enkele personen van de St. Jan MAVO en van de dag-MAVO voor volwassenen. Bij geen van beide scholen was bekend of er lesbische-en/of homoseksuele leerkrachten en/of leerlingen waren. Men veronderstelde wel dat eenieder voor haar/zijn lesbies of homo zijn uit zou kunnen komen.

In de praktijk blijkt het niet altijd even makkelijk om er voor uit te komen.

Een lesbische- of homoseksuele leerkracht zal tegenwerking kunnen verwachten vanuit de hoek van de ouders en van haar/zijn kollega's. Leerlingen die er voor uitkomen lesbies of homo te zijn, zullen door hun medeleerlingen niet of nauwelijks geaksepteerd worden. In de praktijk blijkt dat er maar weinig meiden en jongens zijn die er ook daadwerkelijk voor uit durven komen. Willen leerlingen (en leerkrachten) een ander, positiever beeld krijgen van homoseksualiteit dan is aandacht voor en integratie van homoseksualiteit binnen de volgende lessen van groot belang. Uit onderzoek blijkt dat homoseksualiteit in diverse schoolboeken (vakken Nederlands, Frans, biologie) niet of nauwelijks voorkomt. Heteroseksualiteit wordt als enige vanzelfsprekende norm naar voren gebracht, waardoor homoseksualiteit ontkend en impliciet afgewezen wordt. Leerlingen krijgen op deze manier een bevestiging van de vanzelfsprekendheid van heteroseksualiteit en bovendien een bevestiging van het traditionele rolpatroon. Homoseksualiteit blijkt binnen het onderwijs vaak niet bespreekbaar. Wanneer homoseksualiteit tijdens de lessen wel aan de orde komt, wordt het behandeld als afwijking en als iets dat niet veel voorkomt. Er is sprake van een grote angst voor en afkeer van homoseksualiteit zowel bij schoolbesturen (besmettingsgevaar, verleidingstheorie en afwijzende reacties van ouders naar scholen toe), heteroseksuele leerkrachten (onbegrip en afwijzing) en leerlingen (angst voor het onbekende en het aantasten van bestaande zekerheden).

De vanzelfsprekendheid van heteroseksualiteit brengt met zich mee dat lesbische-en homoseksuele jongeren in hun directe omgeving geen identifikatiemogelijkheden krijgen aangeboden voor de vormgeving van hun homoseksualiteit. Het beleid van de scholen moet er op gericht zijn leerlingen te leren leven in een maatschappij waarin homoseksualiteit een gelijkwaardige plaats inneemt naast heteroseksualiteit. Wij erkennen dat het onderwijs nooit alleen een mentaliteitsverandering binnen een samenleving tot stand kan brengen. Het onderwijs is slechts één kanaal waarlangs mensen beïnvloed worden, de thuissituatie is eveneens van grote invloed. Het onderwijs kan echter wel een belangrijke bijdrage leveren aan de emancipatie van lesbische meiden/vrouwen en homoseksuele jongens/mannen.

De knelpunten op een rij.

- Het is nog steeds moeilijk voor leerlingen en leerkrachten om voor hun lesbies of homoseksueel zijn uit te komen.
- lesmateriaal is nog steeds niet aangepast.
- Er zijn voor lesbische- of homoseksuele leerlingen geen identifikatiemogelijkheden.

A A N B E V E L I N G E N

1. Integratie van homoseksualiteit in de volgende vakken:
 - Engels, Duits, Frans, Nederlands: in deze vakken is integratie van homoseksualiteit in het lesmateriaal nodig.
 - Geschiedenis: een aantal feiten met betrekking tot homo-seksualiteit wordt niet in de lessen opgenomen. Men denke alleen al aan de systematische vervolging van homoseksuele mannen gedurende de Tweede Wereldoorlog.
 - Maatschappijleer, godsdienst: bij de lessen maatschappijleer en godsdienst zou de positie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen binnen de maatschappij en binnen de kerk belicht moeten worden.
 - Biologie: seksuele voorlichting hoort naar onze mening thuis in de lessen biologie. Als we spreken over seksuele voorlichting bedoelen we natuurlijk niet alleen hetero-seksuele voorlichting maar zeker ook homo-seksuele voorlichting. De vermelding dat je als meisje ook op meisjes kunt vallen en dat men dat dan homoseksualiteit noemt, volstaat natuurlijk niet.
 - Voorlichting door bijvoorbeeld de W.H.O. of de N.V.I.H. COC bij thema's of projecten.
2. Niet alleen lesbische- of homoseksuele leerkrachten dienen homoseksualiteit aan de orde te stellen, maar ook het overige onderwijzend personeel dient hiervoor voldoende toegerust te zijn.
3. Ondersteunende instellingen dienen voldoende toegerust te zijn om leerkrachten hierin bij te staan, zowel wat betreft deskundigheid als wat betreft materialen. Zij dienen een stimulerende werking te hebben in het tot stand brengen van een mentaliteitsverandering.
4. Voorlichtingsgroepen van belangenbehartigingsorganisaties N.V.I.H. COC en W.H.O., kunnen een aanvullende taak hebben op datgene wat de school biedt. Hun toegang tot scholen dient gestimuleerd te worden.
5. Niet alleen leerlingen, maar ook de leerkrachten dienen voorlichting over homoseksualiteit te krijgen. Leerkrachten kunnen hun leerlingen pas dan goed voorlichten, als zij zelf voldoende op de hoogte zijn.

2.2.C. Politie en justitie.

Ook voor dit hoofdstuk heeft de beleidskommissie een interview gehouden: deze keer met een woordvoerder van de Gemeentepolitie Oss.

Uit dit gesprek bleek dat binnen het korps niet bekend is dat er lesbische vrouwen of homoseksuele mannen werkzaam waren. Homoseksualiteit is voor de meeste medewerkers geen probleem, maar dat valt in de praktijk vaak tegen. Mochten dienstdoende functionarissen er wel problemen mee hebben, dan is het niet gewenst dat zij/hij daar in de werksituatie iets van laten merken. Tolerantie? Schijntolerantie?! Het is natuurlijk maar de vraag in hoeverre een dienstdoende agent(e) afstand kan nemen van haar/zijn vooroordelen ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen wanneer iemand aangifte wil doen van anti-homoseksueel geweld. Het feit dat er vrijwel geen aangifte wordt gedaan van anti-homoseksueel geweld wil nog niet zeggen dat dit verschijnsel zich niet in Oss zou voordoen. Eén van de redenen kan zijn dat vroeger de toevoeging 'anti-homoseksueel geweld' niet geaccepteerd werd bij aangiften en dus niet terug te vinden is in de archieven. Er zijn wel degelijk aanwijzingen dat ook in Oss, sprake is van structureel anti-homoseksueel geweld. Ondanks uitspraken van de Gemeentepolitie Oss dat er niet speciaal op de ontmoetingsplaats (Cereslaan) wordt gesurveilleerd, blijkt dat zowel de Rijkspolitie als de Gemeentepolitie er regelmatig zeer onzorgvuldig surveilleren. Volgens de woordvoerder kan iemand anoniem aangifte doen van anti-homoseksueel geweld. Wat verder met zo'n aangifte gebeurd hangt af van de Officier van Justitie. Bij minder zware mishandeling loopt men de kans dat bij anonieme aangiften de stukken onder in de lade verdwijnen. Bij zware mishandeling wordt er, anonieme aangifte of niet, op ingegaan. Inmiddels is het korps van de Gemeentepolitie Oss voorgelicht door de N.V.I.H. COC Den Bosch.

De knelpunten op een rij.

- Schijntolerantie bij een deel van het korps.
- Op de 85 korpsleden niet één openlijke lesbische vrouw of homoseksuele man.
- Onderschatting aanwezigheid anti-homoseksueel geweld.
- Onzorgvuldige surveillance bij de anonieme ontmoetingsplaats.
- De Algemene Politieverordening voor de Gemeente Oss is niet meer aktueel.

A A N B E V E L I N G E N

1. Voorlichting ten aanzien van achtergrondinformatie dient regelmatig plaats te vinden ten behoeve van het korps.
2. De Algemene Politieverordening voor de Gemeente Oss dient aangepast dan wel aangevuld te worden. (zie bijlage)
3. Het surveilleren bij de Cereslaan op zich is wel goed, maar het moet minder opvallend gebeuren, bovendien is één surveillerend korps voldoende. Overleg met het korps Rijkspolitie is dan ook noodzakelijk.
4. In overleg met de W.H.O. dient een speciaal op lesbische vrouwen en homoseksuele mannen gericht beleid te worden opgesteld, waarbij onder andere structureel anti-homoseksueel geweld, aangiftebeleid, voorlichting (intern) en personeelsbeleid aan de orde komen.

2.2.D. Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.

Ter oriëntatie zijn diverse interviews gehouden. Met betrekking tot de gezondheidszorg doen zich de laatste tijd ontwikkelingen voor die nauwlettend in de gaten dienen te worden gehouden. Alle problemen rond de ziekte aids hebben zijn weerslag gehad op de homobeweging. De W.H.O. is vertegenwoordigd in het aids-platform Brabant Noordoost. We moeten alert blijven als het gaat om de koppeling tussen aids en homoseksualiteit. Er wordt de laatste tijd veel gediscussieerd over testen op het HIV-virus voor operaties en het ongevraagd testen van mensen. Een officieel beleid is nog niet geformuleerd. In Oss is het reeds voorgekomen dat men test-uitslagen ongewenst doorgeeft aan derden.

Bij de hulpverlenende instanties en bij huisartsen blijkt onvoldoende kennis met betrekking tot homoseksualiteit aanwezig te zijn.

Bij de W.H.O. komen regelmatig mensen terecht die bij de hulpverlenende instanties onder behandeling zijn (geweest). Vaak blijkt dat ze niet optimaal geholpen worden. Vaak blijkt dat iemands homoseksualiteit niet eens ter sprake komt, terwijl dat wel zijdelings met de problemen te maken kan hebben. Dat wordt niet altijd herkend.

De knelpunten op een rij.

- Er worden testuitslagen ongewenst doorgegeven aan derden.
- Onvoldoende kennis bij hulpverlenende instanties/huisartsen met betrekking tot homoseksualiteit.
- Problemen hebben vaak te maken met iemands (aanvaarding van haar/zijn) homoseksualiteit. Deze link wordt zelden gelegd, de problemen worden niet onderkend, met alle gevolgen vandien.
- Mocht men de link wel leggen, maar er toch niet uitkomen, is men zelden bereid door te verwijzen naar wel ter zake kundige instanties/personen.
- Anti-homoseksuele tendensen worden niet als zodanig herkend. (bijvoorbeeld een slachtoffer van 'po(t)ten rammerij' laat niet merken dat zij/hij van deze praktijken slachtoffer is. Voor de geestelijke nazorg kan dit wel van belang zijn.)
- Er blijkt een tekort te zijn aan voorlichting naar vrouwen die een relatie hebben met mannen met homoseksuele contacten.
- Bij relatieproblemen wordt de homoseksuele achtergrond niet herkend.
- Sommige artsen doen de HIV-test ongevraagd.
- Huisartsen blijken slecht geïnformeerd over aids.

A A N B E V E L I N G E N .

1. Huisartsen dienen meer (regelmatig) en beter voorgelicht te worden met betrekking tot aids, testbeleid, overdracht virus, opvang van en omgang met aids-patiënten en seropositieven. Dit geldt ook voor de medies specialisten zoals daar zijn de tandartsen en chirurgen.
2. Opstarten van een Buddie-project in samenwerking met het Buddie-project Nijmegen, aidsplatform Brabant Noordoost en de W.H.O.
3. In samenwerking met de W.H.O. grondige voorlichting naar huisartsen en hulpverlenende instanties over homoseksualiteit.
4. Opstellen van een lijst van lesbiese- en homo (-vriendelijke) hulpverleners.
5. Ook dienen zij alert te zijn op problemen die (in-)direkt te maken hebben met (aanvaarding van) homoseksualiteit.
6. Snellere doorverwijzing naar meer ter zake kundige instanties en personen zoals de Schorerstichting, SAD, Orpheus, W.H.O., etcetera.
7. Huisartsen en hulpverlenende instanties dienen alerter te reageren op anti-homoseksuele tendensen.
8. Anonieme hulpverlening.

2.2.E. Geloofsbeleving

Ter oriëntatie zijn enkele interviews gehouden. Het is al tekenend dat een enkele geloofsverkondiger weigerde de beleidskommissie te woord te staan. Veelal staat men achter het officiële standpunt van de Rooms Katholieke kerk of van de Hervormde synode. Zoals bij zovele instanties werd ook hier vaak gezegd: we hebben hier geen problemen mee. Gelovige lesbische vrouwen en homoseksuele mannen hebben echter wel vaak problemen met de officiële leer van de kerken. Zij blijven gelovig, en ondanks voortdurende kwetsende uitlatingen van de 'hoogwaardigheidsbekleders'. Echter niet alleen gelovige lesbische vrouwen en homoseksuele mannen gaan gebukt onder deze onterechte houding van de kerken. Dit geldt ook voor andere groepen binnen onze samenleving (familie, kennissen, 8 mei beweging).

De knelpunten op een rij.

- pertinente verwerping van of gedeeltelijke aanvaarding van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen binnen de meeste kerken/geloofsgemeenschappen.
- homoseksuele geloofsverkondigers worden meestal niet geaksepteerd omdat men aan hen een voorbeeldfunctie toedicht en voor velen kan een openlijk lesbische dominee of een homoseksuele dominee/priester dat voorbeeld niet zijn.
- de Stichting Levend Evangelie verkondigt kwetsende ideeën met betrekking tot lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.

A A N B E V E L I N G E N.

1. Indien nodig stimulering van gespreksgroepen voor gelovige (ouders van) lesbische vrouwen en homoseksuele mannen die moeite hebben met (het officiële standpunt van) de kerken.
2. Bij verstrekking van vergunningen voor standwerk voor bovenvernoemde stichting restricties aanbrengen: vrijheid van geloofsbeleving is een groot goed, maar is geen vrijbrief om op straat mensen met kwetsende opmerkingen lastig te vallen.
3. Subsidiestop bij gebleken diskriminatie.

2.2.F. Huisvesting.

Ter oriëntatie is een gesprek gevoerd met bouwvereniging St. Willibrordus.

Reeds in 1972 heeft de bouwvereniging haar beleid ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen vastgesteld. Welke situatie ook voorgelegd werd, niets leverde ook maar de minste problemen op. Derhalve kon de beleidskommissie geen knelpunten konstateren.

A A N B E V E L I N G.

Nauwlettend in de gaten houden of dit beleid ook daadwerkelijk uitgevoerd wordt.

2.2.G. Uitgaansleven.

In Oss is geen specifieke lesbische/homo uitgaansgelegenheid. Lesbiese vrouwen en homoseksuele mannen zijn hiervoor afhankelijk van activiteiten van de W.H.O., of moeten uitwijken naar Uden, Nijmegen of Den Bosch. In verschillende kafé's in Oss is het klimaat voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen gunstig (schijntolerantie?). Er gebeuren echter ook minder gunstige dingen. Bijvoorbeeld:

- posters van de W.H.O. worden vaak niet opgehangen of worden na korte tijd weggehaald.
- Mensen die er 'anders' uitzien worden vaak voor homoseksueel aangezien en worden daarom nage-roepen of uitgescholden.
- Na een lesbies-en homofeest worden fietsen en auto's vernield.

De knelpunten op een rij.

- geen specifieke bar voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen in Oss.
- posters activiteiten W.H.O. worden vaak geweigerd of weer snel verwijderd.
- activiteiten van de W.H.O. worden soms verstoord.

A A N B E V E L I N G.

Mogelijkheden voor de W.H.O. vergroten met betrekking tot huisvesting (koffieshop/kaféruimte).

2.2.H. Kunst en cultuur.

Ter oriëntatie is een interview gehouden met de directeur van het Jan Cunencentrum (JCC). Het JCC krijgt subsidie van de gemeente Oss om kunstwerken aan te kopen en exposities te houden. De Gemeente Oss doet geen aanbevelingen met betrekking tot aankopen van kunstwerken of het aantrekken van exposities. Er wordt hierbij echter wel rekening gehouden met het beleid dat de Gemeente Oss hanteert. Er wordt geen speciale aandacht besteed aan homo(-gerichte) kunst of aan werk van lesbische- of homoseksuele kunstenaars. Bij het JCC staat de kunst en de kwaliteit voorop. Als homo(-gerichte) kunst binnen een expositie-onderwerp past dan wordt daar zeer zeker aandacht aan besteed.

De knelpunten op een rij.

- Tot op heden nog geen homo(-gerichte) kunst in Oss als expositie vertoond.
- Films: zelden wordt een specifiek voor lesbische vrouwen of homoseksuele mannen film vertoond in het komersiële circuit. Wil de W.H.O. dit doen, wordt er gedreigd met een kort geding door de directeur van Cinema Royal.

A A N B E V E L I N G E N .

1. De gemeente bevordert de aankoop van homo(-gerichte) kunst in redelijke verhouding tot hetero(-gerichte) kunst en draagt er zorg voor dat de binnen de Gemeente Oss gesubsidieerde instellingen niet alleen hetero-gerichte kunstuitingen exposeert en brengt subsidie in mindering bij het niet naleven van het gemeentelijk beleid. De Gemeente Oss stelt voorwaarden bij de subsidieverstrekking
2. Om kwalitatief lesbische/homo-filmaanbod te waarborgen verdient het aanbeveling deze te structureren middels planning.

2.2.1. PERSONEELSBELEID.

Ter oriëntering hebben wij een interview gehouden met de afdeling personeelszaken van de Gemeente Oss. Uit dit interview is gebleken dat een beleid in deze ontbreekt. Wel werden er enkele situaties geschetst waar wij ons licht over hebben laten gaan. De meest opvallende uitspraak was wel de volgende: (over de sollicitatieprocedure) "Ten aanzien van vrouwen en etniese minderheden wordt er positief gediskrimineerd. Maar, als een sollicitant/e niet kenbaar maakt dat zij/hij homoseksueel is, kan ik ook niet positief diskrimineren." Of wij hier blij mee moeten zijn is maar zeer de vraag.

Enkele kanttekeningen:

1. In geval van positieve diskriminatie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen, zal een niet openlijke lesbische vrouw of homoseksuele man buiten de boot vallen.
2. Positieve diskriminatie zou een stimulans kunnen zijn voor mensen om openlijk uit te komen voor hun homoseksualiteit.

Over het algemeen kan gezegd worden dat er bij de gemeente een positieve instelling heerst ten aanzien van homoseksualiteit. Specifiek beleid ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen ontbreekt echter.

De knelpunten op een rij

1. Ontbreken van specifiek beleid ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.

A A N B E V E L I N G E N .

1. Ontwikkelen van een specifiek personeelsbeleid ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.
2. Sollicitatieformulieren nalopen op heteroseksistische tendensen en eventueel aanpassen.
3. Personeelsadvertenties voor vakatures waarbij kennis van, affiniteit met, of betrokkenheid bij homoseksualiteit en lesbies- en homobeleid van belang is, eveneens in lesbische- en homobladen (bijvoorbeeld SEK en De Gay Krant) plaatsen.
4. Homovriendelijk beleid ten aanzien van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen bij alle vakatures kenbaar maken in de advertenties, (bijvoorbeeld: "Lesbische vrouwen en homoseksuele mannen worden nadrukkelijk verzocht te solliciteren").

2.2.J. Media.

Dit 'facet' is op een aantal manieren te benaderen. Allereerst is daar de nieuwsbrief van de W.H.O., de binding met de achterban. Continuïteit van deze nieuwsbrief is dan ook hoogst noodzakelijk. Om de continuïteit van de nieuwsbrief te garanderen zijn de geldelijke middelen slechts één van de voorwaarden, het beschikbare aantal vrijwilligers is een tweede voorwaarde. Verder kan men nog onderscheiden de regionale pers en de wijkbladen. De W.H.O. heeft momenteel weinig moeite met het laten plaatsen van mededelingen/activiteiten in de regionale pers (Brabants Dagblad, De Sleutel, Regio Oss en Nieuwsblad voor Oss). De plaatselijke pers ligt iets moeilijker, het is vaak te veel werk om deze te benaderen. Bovendien plaatsen sommige wijkbladen alleen maar nieuws en activiteiten uit die wijk. In elke wijk een homowerkgroep op te richten is geen haalbare kaart, dus uitzonderingen op de regel 'enkel wijkgericht nieuws' moeten mogelijk zijn.

Momenteel zijn er plannen voor lokale radio/televisie-uitzendingen. Een bepaald percentage plaatselijk/regionaal lesbies-en homonieuws, mits voorradig, zou de lokale televisie niet misstaan.

Plakplaatsen worden ook als een medium gezien. Op deze manier zijn nog meer personen bereikbaar voor informatie. Het is in Oss echter verboden op de weg of op vanaf de weg zichtbare wijze op enig onroerend goed een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken of op andere wijze te bevestigen.

De knelpunten op een rij.

- Plaatsing artikelen/nieuws in de wijkbladen.
- Onduidelijkheid betreffende lokale televisie.
- Geen legale plakplaatsen in Oss.
- Continuïteit nieuwsbrief W.H.O.

A A N B E V E L I N G E N.

1. Bij de subsidievoorwaarden dient de volgende restriktie te worden toegevoegd. Ieder wijkblad dient het aangeboden (plaatselijke) nieuws op lesbies-en homogebied te accepteren en te plaatsen. Bij weigering op oneigenlijke gronden, wordt een gedeelte van de subsidie ingehouden.
2. Wat voor de wijkbladen geldt, geldt ook voor de lokale televisie. (zie 1). De Gemeente Oss dient er zorg voor te dragen dat binnen afzienbare tijd legale plakplaatsen worden geïnstalleerd.

HOOFDSTUK 3. situatie W.H.O.

3.1. ONSTAANSSGESCHIEDENIS W.H.O.

3.1.A. Huiskamergroep Homoseksualiteit Oss e.o.

Medio 1978 ontstond op initiatief van enkele Osse homoseksuele mannen een ontmoetingsgelegenheid in het Jongeren Advies Centrum (JAC). Na enkele bijeenkomsten aldaar besloten de deelnemers voortaan beurtelings bij elkaar huiskamerbijeenkomsten te houden. Tot begin 1988 vonden in Oss deze maandelijks terugkerende bijeenkomsten plaats. Deze groep heeft zichzelf inmiddels opgeheven. Vele lesbische vrouwen en homoseksuele mannen uit Oss en omstreken zijn door deze eerste opvang op weg geholpen hun seksuele voorkeur te aanvaarden en er in hun verdere leven inhoud aan te geven.

3.1.B. Werkgroep Kerk en Homofilie.

Uit Protestants-Christelijke kring ontstond begin 1983 de Werkgroep Kerk en Homofilie waarbij vanuit de bijbel lesbische vrouwen en homoseksuele mannen een ontmoetingsgelegenheid geboden werd. Ds. Kok stelde hiervoor namens zijn kerk de Pinksterterp ter beschikking. Na diverse bijeenkomsten besloot de werkgroep in de openbaarheid te treden en maakte tevens een telefoonnummer bekend voor hulp en opvang. Deze telefoondienst voorzag tot eind 1986 in een grote behoefte. In december 1983 vond er een kerkdienst plaats in de Paaskerk met als thema: 'Kerk en homofilie'. Een gloedvol betoog van Ds. Kok heeft toen bij velen een diepe indruk gemaakt.

3.1.C. Werkgroep Homoseksualiteit Oss.

De leden van de Huiskamergroep Oss e.o. en de leden van de Werkgroep Kerk en Homofilie zochten eind 1983 toenadering om de mogelijkheden tot overleg en samenwerking te onderzoeken. Uit dit overleg is medio 1984 de Werkgroep Homoseksualiteit Oss (W.H.O.) ontstaan. Tegelijkertijd bleef de Huiskamergroep Homoseksualiteit Oss e.o. zelfstandig doorgaan. Vanaf het ontstaan van de W.H.O. is regelmatig contact geweest met soortgelijke werkgroepen in Uden en Veghel en de Werkgroep Ouders van Homoseksuele Kinderen. Later is ook een vruchtbaar contact ontstaan met de Homowerkgroep Land van Cuijk. De W.H.O. is vanaf oktober 1984 begonnen met maandelijks openbare ontmoetingsbijeenkomsten, eerst in het Doe Kafee, later in Tapperij Papillon. Gemiddeld 60 personen bezochten deze avonden. In november 1984 hield de W.H.O. in het Doe Kafee een informatie-avond waarbij een moeder van een homoseksuele zoon, een pastor en een arts aanwezig waren.

Begin 1986 is de lesbische/homo/bi-jongerengroep Tom Poes opgericht als onderdeel van de W.H.O. Begonnen als praatgroep kreeg Tom Poes augustus 1986 de beschikking over een kleine ruimte in het JAC-gebouw aan de Torenstraat. In die ruimte, waar de W.H.O. nu nog gebruik van maakt, begon Tom Poes met de homojongerenlijn. Wethouder Paul Brack verrichtte de officiële opening. Op 6 oktober begon Tom Poes met een praat/doegroep.

Tegelijkertijd met de opening van homojongerenlijn Tom Poes werd de infowinkel van de W.H.O. in gebruik genomen (nu bekend onder de naam Homo-infowinkel Oss, onderdeel van de W.H.O.). Vanaf dat moment was de W.H.O. vijf middagen en twee avonden in de week direkt bereikbaar. De vrijdagmiddag

werd speciaal voor lesbische vrouwen ingeruimd . De vrouwengroep kreeg meteen een naam: Lesbos. Op 15 november 1986 werd in Buurthuis Centrum een Pottendag gehouden. Hoe het aansluitende feest afliep is te lezen in Hoofdstuk 2.1.

Eind 1986 zijn er ouderen bij de W.H.O. terechtgekomen met het verzoek activiteiten speciaal gericht op oudere lesbische vrouwen en homoseksuele mannen op te mogen zetten. In overleg met Tom Poes is eens per veertien dagen op donderdag iemand van de ouderengroep mee gaan draaien met de homojongerenlijn. Vanaf mei 1987 heeft de ouderengroep de dinsdagavond van de homojongerenlijn overgenomen, de ouderenlijn was definitief van start gegaan. In september is de eerste Zondag Middag Salon voor ouderen geweest in 't Oude Theater. De Zondag Middag Salon is in eerste instantie bedoeld voor oudere lesbische vrouwen en homoseksuele mannen. De Zondag Middag Salon was vanaf het begin een groot succes.

Eind september startte ook de jongerensoos van Tom Poes. In oktober startte Tom Poes daarnaast een tweemaandelijks filmavond. De soosavonden en de filmavonden (ook in de Papillon) waren geen lang leven beschoren. December sloot de rij met een speciale kerstsoos.

De vrouwengroep Lesbos begon met maandelijks een avond speciaal voor vrouwen, deze werden in 't Oude Theater georganiseerd. De eerste avond was op dinsdag 29 september, de laatste op dinsdag 29 december 1987. In februari 1988 is Lesbos wegens gebrek aan vrouwkracht opgeheven. Door tijdgebrek is de oprichting van een nieuwe vrouwengroep niet doorgegaan (uitgesteld).

Door interne moeilijkheden is van de in september 1987 gestartte activiteiten alleen de Zondag Middag Salon door blijven draaien en met succes. Door het wegvallen van activiteiten voor jongeren, wordt de Zondag Middag Salon niet alleen door ouderen bezocht. In verband met het stoppen van de jongerensoos is de inloopavond nieuw leven ingeblazen.

Vanaf december 1987 is een grotere terugloop van vrijwilligers te constateren. Vrijwel alle terreinen binnen de W.H.O. zijn door de terugloop ernstig getroffen. Enig verloop binnen een vrijwilligersorganisatie is niet vreemd, maar normaliter wordt een vertrek van vrijwilligers 'aangezuiverd'. De interne moeilijkheden zijn inmiddels grotendeels opgelost. Nieuwe activiteiten staan op stapel, een nieuwe vrijwilliger heeft zich aangemeld.

De W.H.O. is sinds 1986 vertegenwoordigd in het aids-platform Brabant Noordoost. Eerst werd tweemaandelijks overleg gepleegd, later werd dit maandelijks. Vanaf het moment dat de W.H.O. zich met aids bezig ging houden, heeft zij voorlichting gegeven aan diverse groepen. Eind 1986 is voorlichting gegeven aan de medewerkers van het JAC. Begin 1987 is voorlichting gegeven aan een aantal huisartsen uit Oss e.o. Zeven keer per jaar wordt deelgenomen aan het landelijk aids-homo-overleg. Mei '88 is in Sam Sam (gay-bar in Uden) een informatieve avond belegd met als thema 'aids en veilig vrijen'. Als vervolg op deze avond is een vervolgcursus op poten gezet rond het thema 'aids, gezondheid en seksualiteit'. Diverse activiteiten op het gebied van aids werden in nauwe samenwerking met de Homowerkgroep Land van Cuijk georganiseerd.

3.2. KNELPUNTEN W.H.O.

Sinds het ontstaan van de W.H.O. is er veel veranderd. In Oss, maar ook binnen de W.H.O. zelf. Daarover gaat dit hoofdstuk. Momenteel werken er binnen de W.H.O. een aantal groepen voor specifieke doelgroepen. Zo is er een ouderengroep, een jongerengroep, infowinkel en een beleidsmedewerker aids. Iedere doelgroep heeft zo haar/zijn eigen wensen. Zo komen we automatisch terecht bij een aantal knelpunten. De huidige ruimte (2 x 3 meter) zorgt voor de nodige problemen.

3.2.A. Huisvesting

De huidige situatie in het JAC aan de Torenstraat voldoet nauwelijks. Met betrekking tot jongerenactiviteiten voldoet de ruimte redelijk. Momenteel is er de Tom Poes homojongerenlijn gehuisvest en wordt er de inloopavond voor lesbiese- en homojongeren georganiseerd. De ruimte leent zich niet voor grootschaliger activiteiten zoals jongerensozen, filmavonden en speciale feesten.

Met betrekking tot de ouderen voldoet de ruimte wel. De ouderen beheren er de homo-ouderenlijn. Het blijft echter vreemd, dat ouderen activiteiten op poten moeten zetten in een Jongeren Advies Centrum. Met betrekking tot de Zondag Middag Salon geldt hetzelfde als bij de jongeren: men moet voor de soos uitwijken naar een andere ruimte (was 't Oude Theater, nu Buurthuis Centrum).

Voor vrouwen geldt hetzelfde als voor de ouderen: zij bemensen iedere vrijdagmiddag de vrouwenlijn. Zij maken daarvoor gebruik van de ruimte in het JAC, wat weer dezelfde bezwaren oplevert als bij de ouderen.

De Homo-infowinkel Oss maakt van dezelfde ruimte gebruik. De Homo-infowinkel Oss is vijf middagen en een avond in de week geopend. Het biedt mensen de gelegenheid problemen te bespreken, informatie te vragen, tijdschriften te lezen en wat dies meer zij. Voor persoonlijke gesprekken moet een der dienstdoende vrijwillig/st/ers uitwijken naar de spreekkamertjes van het JAC. Voor de etalagefunctie moet de Homo-infowinkel Oss gebruik maken van de etalage van het JAC. In de gang beneden (ook JAC) hangen een folderrek en een prikbord. In de gang boven staat de tijdschriftenkast van de Homo-infowinkel Oss. Kortom, de Homo-infowinkel Oss is evenals de andere groepen geheel afhankelijk van de goedheid van de beheerders/gebruikers van het pand aan de Torenstraat 13. Verder vinden in dezelfde ruimte de volgende activiteiten plaats: sekretariaatswerkzaamheden, financiële administratie, werkzaamheden met betrekking tot aids.

3.2.B. Continuïteit W.H.O. (activiteiten/vrijwilligers).

Om al de genoemde activiteiten te coördineren en daarbij ook met zusterorganisaties, landelijk en in de regio Brabant Noordoost, periodiek contact te kunnen hebben, is voor onze bestuursleden een welhaast onmogelijke taak. Het zal dan ook duidelijk zijn dat verlichting van de bestuurstaken binnen de W.H.O. een absolute noodzaak is, wil de W.H.O. nog vrijwilligers voor bestuurstaken kunnen vinden. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat de W.H.O. thans van mening is dat op zeer korte termijn een koördinator voor de W.H.O. dient te worden aangesteld om de continuïteit te garanderen. Een verlies van (en vaak akkuut tekort aan) vrijwilligers zet de activiteiten op de tocht.

3.2.C. Lesbiese vrouwen binnen de W.H.O.

Zoals reeds eerder vermeld, nemen lesbische vrouwen, ook binnen de lesbische-en homobelangenorganisaties een achtergestelde positie in. Binnen de W.H.O. is dit niet anders. Ter illustratie: momenteel wordt slechts een derde van de bestuurstaken binnen de W.H.O. door vrouwen vervuld, specifieke vrouwenactiviteiten worden matig bezocht en er zijn nauwelijks vrouwen bereid om actief te worden binnen de W.H.O. Vast staat dat ekstra aandacht voor lesbische vrouwen een noodzaak is, willen de belangen van lesbische vrouwen niet ondergesneeuwd raken. Er zal onderzoek verricht moeten worden naar de vraag waarom lesbische vrouwen een achtergestelde positie innemen en hoe daar iets ten positieve aan te veranderen. Door wie en hoe dat onderzoek verricht moet worden staat nog niet vast, vast staat wel dat een en ander meer geld vereist.

3.2.D. We vechten als organisatie al harder dan anderen.

Een uitspraak die om een verklaring vraagt. Iedere vrijwilligersorganisatie moet haar/zijn bestaansrecht bevechten, zo ook de W.H.O. Zo vanzelfsprekend als dat voor velen lijkt is dit echter niet. Een kanovereniging hoeft niet op te boksen tegen maatschappelijke tegenwerking. Zo zijn er nog vele organisaties te noemen waarvoor hetzelfde geldt. Er zijn naast de W.H.O. ook organisaties die in hetzelfde schuitje zitten: bijvoorbeeld organisaties voor buitenlanders en organisaties voor gehandicapten. De laatst genoemde organisaties hebben het voordeel dat hen van overheidswege al prioriteit is toebedeeld. Dit geldt weer niet voor lesbische-en homo-organisaties. Het is iets van de laatste tijd dat meer aandacht besteed wordt aan zaken als gelijke behandeling voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.

Dit is nog niet alles. Lesbiese vrouwen en homoseksuele mannen die door bijvoorbeeld de W.H.O. opgevangen/geholpen worden en nog aan het begin staan van hun nieuw gekozen levenspad, voelen vaak de behoefte om actief te worden binnen, in dit geval, de W.H.O. Deze mensen worden, natuurlijk 'aangenomen', maar zijn zelf nog niet geheel vrij van problemen met betrekking tot de akseptatie van hun gevoelens, akseptatie door omgeving en/of familie. Dit heeft zo weer zijn uitwerking op de werkgroep en op het functioneren van de persoon in kwestie.

HOOFDSTUK 4: BELEID W. H. O. /COC voor de komende jaren.

De naam COC werd al eerder genoemd. In het vervolg zal alleen de naam N.V.I.H. COC gebruikt worden. Er wordt dan steeds bedoeld: Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit COC, stadsgroep Oss. Waarom? Dit hoofdstuk gaat over het beleid voor de komende jaren. Vanaf oktober 1988 gaat de Werkgroep Homoseksualiteit Oss over in N.V.I.H. COC, stadsgroep Oss. Het beleid dat uitgevoerd gaat worden, wordt dus uitgevoerd door de N.V.I.H. COC, stadsgroep Oss (COC Oss).

Dit hoofdstuk wordt onderverdeeld in:

- 4.1. COC algemeen.
- 4.2. Homo-infowinkel Oss.
- 4.3. Vrouwenactiviteiten.
- 4.4. Jongerengroep Tom Poes.
- 4.5. Ouderengroep.
- 4.6. Werkgroep aids.
- 4.7. Gehandikaptten.
- 4.8. Kinderen met een homoseksuele ouder.
- 4.9. Voorlichting.
- 4.10. Praatgroepen.
- 4.11. Nieuwsbrief "Tongen".
- 4.12. Huisvesting (eigen ruimte).
- 4.13. Culturele minderheden.
- 4.14. Koördinator v/m.
- 4.15. Uitvoeren aanbevelingen.

4.1. COC, algemeen.

4.1.A. Algemeen beleid - huidige situatie.

Waar mogelijk wordt ingespeeld op actuele situaties, zoals: Goerree's, Simonis, Clause 28 etcetera.

Regelmatig wordt overlegd met andere homogroeperingen in de regio en met de Werkgroep Ouders van Homoseksuele Kinderen. Dit regio-overleg vindt eenmaal in de drie maanden plaats. Eenmaal in de drie maanden vindt het Brabants COC-overleg plaats en het COC participeert in het Aidsplatform Brabant Noordoost. Het bestuur komt eens in de drie weken bij elkaar. Iedere week komt het dagelijks bestuur bij elkaar om de lopende zaken te behandelen. Het bestuur van het COC Oss bestaat uit de voorzitter, de sekretaris, de penningmeester en de koördinatoren van de verschillende werkgroepen (momenteel vijf personen). Lidmaatschap van het COC was voorheen niet verplicht bij toetreding tot het bestuur van de W.H.O.

In verband met deskundigheidsbevordering worden regelmatig trainingen georganiseerd. Zo is iedereen die te maken heeft met persoonlijke hulp en/of informatie daarvoor getraind. Onlangs is de inboedel van de Homo-infowinkel Oss verzekerd tegen brand en braak.

4.1.B. Algemeen beleid - gewenste situatie.

Er zal gestreefd worden naar een bestuur met een oneven aantal personen, waarbij de verdeling vrouw/man 50 % moet zijn (bijvoorbeeld: vier vrouwen/drie mannen of drie vrouwen/vier mannen). Mocht de situatie zich voordoen dat, bij een verdeling van drie vrouwen/vier mannen een nieuw, mannelijk bestuurslid zich aanmeldt, zal deze moeten wachten totdat er een nieuw vrouwelijk bestuurslid

zich aanmeldt of één van de mannelijke bestuursleden aftreed. Een andere mogelijkheid is dat de nieuwe (mannelijke) kandidaat wel toetreedt tot het bestuur, maar pas stemrecht krijgt als er zich een vrouwelijke kandidaat-bestuurslid aanmeldt. In de toekomst zal een bestuurslid lid moeten zijn van het COC, dit in verband met de toetreding van de W.H.O. tot het COC.

De verschillende overlegsituaties (zie 4.1.A.) continueren. In de toekomst is het gewenst dat er regelmatig overleg gepleegd gaat worden met de Gemeentepolitie Oss. Waar mogelijk zal ook in de toekomst worden ingespeeld op actuele zaken. Zeer binnenkort zal er een training "praatgroepenbegeleiding" starten in samenwerking met het RIAGG. Iedere medewerk/st/er is verplicht om aan deze training deel te nemen. Iedere nieuwe medewerk/st/er die bij de hulp- en informatielijnen of bij de Homo-infowinkel Oss actief wil worden is ook verplicht een speciale (telefoon-) training te volgen. Voor wie interesse heeft zal binnenkort een cursus "bestuursfuncties" starten. Deze zal door het SOM opgezet worden. Wil het COC Oss in de toekomst een goede voorlichtingsgroep opzetten, is het noodzakelijk dat (in samenwerking met het landelijk COC) mensen hiervoor op te leiden.

4.2. Homo-infowinkel Oss.

4.2.A. Homo-infowinkel Oss - huidige situatie.

Momenteel is de Homo-infowinkel Oss geopend van maandag tot en met vrijdag, van 14.00 uur tot 17.00 uur en op woensdagavond van 19.00 uur tot 21.00 uur.

De bezettingsgraad: Met drie personen worden dus vijf middagen en één avond bezet. Duidelijk zal zijn dat de bezettingsgraad veel te laag is. De Homo-infowinkel Oss is geabonneerd op de volgende tijdschriften: De Gay Krant, Sek, Opzij, Op gelijke voet, G.A. Magazine, Verkeerde Krant en Homologie. Verder heeft de Homo-infowinkel Oss ruilabbonnementen met diverse COC-afdelingen/homowerkgroepen zoals bijvoorbeeld Pinkie, Nieuwsbrief Cuijk en Basta. Op velerlei gebied heeft de Homo-infowinkel Oss foldermateriaal. Veel folders zijn gratis of tegen een kleine vergoeding verkrijgbaar. Bijvoorbeeld:

COC en relaties; COC en werk; COC en geweld; Krijgsmacht en homoseksualiteit; aids (lesbiese vrouwen en aids; aids info; veilig vrijen.); Lesbiese vrouwen in het COC; Zijn jullie verkeerd opgevoed?; Ouders van homoseksuele kinderen; etcetera. Verder heeft de Homo-infowinkel Oss een soort sociale kaart voor alles op het gebied van homoseksualiteit. Hierin zijn ook de folders opgenomen die niet op voorraad leverbaar zijn. Het is mogelijk om boeken te lenen van de Homo-infowinkel Oss.

Men kan bij de Homo-infowinkel Oss ook terecht voor een persoonlijk gesprek, hulp en/of informatie, zowel telefonies als direkt. De medewerk/st/ers zijn hiervoor getraind (zie 4.1.).

4.2.B. Homo-infowinkel Oss - gewenste situatie.

De openingstijden blijven gehandhaafd. De bezettingsgraad zal echter verhoogd moeten worden. Gestreefd zal worden naar ten minste zes personen, iedere dag één persoon. Ideaal is het als er iedere middag twee personen aanwezig zijn.

De Homo-infowinkel wil het tijdschriftenbestand uitbreiden met de volgende bladen: O.K. (vereniging Martijn); Ma'dam (COC vrouwen Amsterdam); ExpresZo.

De Homo-infowinkel Oss wil meer ruilabbonnementen aangaan met de verschillende COC-afdelingen en Homowerkgroepen in den lande. Het is de bedoeling om in de loop van 1989 een knipselkrant samen te stellen waarin de belangrijkste artikelen met betrekking tot de W.H.O./COC in de regionale en plaatselijke pers. Wat betreft de folders zal de aktualisering gekontinueerd worden.

Er blijkt behoefte te zijn aan een meldlijn/kamer waar men ervaringen met betrekking tot anti-homoseksueel geweld kwijt kan. In samenwerking met slachtofferhulp, gemeentepolitie Oss en de Rijkspolitie zal de Homo-infowinkel Oss trachten een meldlijn/kamer voor agressie op te zetten.

4.3. Vrouwenactiviteiten

4.3.A. Vrouwenactiviteiten - huidige situatie.

In het afgelopen jaar is er geen vrouwengroep actief geweest binnen de W.H.O.

De vrouwenlijn, elke vrijdagmiddag van 14.00 uur tot 17.00 uur, is het afgelopen jaar gehandhaafd. Momenteel is een medewerkster van jongerengroep Tom Poes bezig met het voorbereiden van een themadag voor lesbische en biseksuele vrouwen "lesbiese vrouwen en (seksueel) geweld".

4.3.B. Vrouwenactiviteiten - gewenste situatie.

Het is wenselijk dat meer lesbische en biseksuele vrouwen betrokken worden bij het COC Oss. Bij voldoende belangstelling (en medewerksters) zijn de volgende thema-avonden gepland:

1. Relaties en relatievormen.
2. Lesbies moederschap .
3. Lesbiese vrouwen en werk.
4. Positie lesbische vrouwen binnen het COC en hun verhouding tot homoseksuele mannen binnen de lesbische- en homobeweging.

Verder wordt er gestreefd naar continuering van de vrouwenlijn. Voor de vrouwenlijn zal meer publiciteit gemaakt worden. Inzake het bestuursbeleid vrouwen, zie 4.1.A en 4.1.B.

4.4. Jongerengroep Tom Poes.

4.4.A. Jongerengroep Tom Poes - huidige situatie.

Momenteel wordt via de Homojongerenlijn Tom Poes (telefoniese) hulp en informatie aan lesbische homo- en biseksuele jongeren geboden. Voorts wordt elke tweede donderdag van de maand een Inloopavond georganiseerd. Tijdens deze avonden kan men onder het genot van een consumptie een praatje maken en/of ervaringen uitwisselen.

4.4.B. Jongerengroep Tom Poes -gewenste situatie.

De continuering van Homojongerenlijn Tom Poes en de Inloopavond.

Binnenkort zal een nieuwe praat/doe-groep gestart worden. Een toneelgroep zit in de planning.

4.5. Ouderengroep.

4.5.A. Ouderengroep - huidige situatie.

Momenteel wordt via de ouderenlijn (telefoniese) hulp en informatie aan lesbische, homo- en biseksuele ouderen geboden. De ouderenlijn wordt iedere dinsdagavond van 19.00 uur tot 21.00 uur door één persoon bezet.

Sinds een jaar draait iedere derde zondag van de maand de Zondag Middag Salon voor ouderen (van 15.00 uur tot 19.30 uur in Buurthuis Centrum). Momenteel wordt f 2,00 entree gevraagd. Gemiddeld aantal bezoekers dertig personen. Sinds kort is de Zondag Middag Salon een besloten club. De gemiddelde leeftijd is drieëndertig jaar. De doelgroep is: lesbische vrouwen en homo- en biseksuele mannen vanaf veertig jaar. Momenteel valt de Zondag Middag Salon nog onder de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur in verband met een gebrek aan oudere medewerk/st/ers.

4.5.B. Ouderengroep - gewenste situatie.

Kontinuering van de ouderenlijn. De Zondag Middag Salon van éénmaal in de maand naar twee maal in de maand, de eerste en de derde zondag van de maand. De ouderengroep streeft ernaar het bezoekersaantal en de gemiddelde leeftijd te verhogen. Jongeren blijven welkom. De entree wordt verhoogd van f 2,00 tot f 2,50 voor niet COC-leden. COC-leden betalen f 1,50. Om de twee maanden wordt er een thema-middag georganiseerd. Bijvoorbeeld: Ouderen en aids, ouderen en het geloof. Het is wenselijk dat de Zondag Middag Salon door ouderen georganiseerd gaat worden (40 +). Dit geldt ook voor de ouderenlijn. De bestaande folders dienen aangepast te worden en verspreid te worden onder huisartsen, Algemeen Maatschappelijk Werk, bejaardentehuizen.

4.6. Werkgroep aids.

4.6.A. Werkgroep aids - huidige situatie.

De Werkgroep aids draagt zorg voor de distributie van de folders en posters met betrekking tot aids. De Werkgroep aids heeft zitting in het Aids-platform Brabant noordoost. Incidenteel wordt voorlichting gegeven. Naar aanleiding van een voorlichtingsavond in Sam Sam (gay-bar Uden) is er een vervolgcursus gestart met als thema "aids, gezondheid en seksualiteit". De doelgroep is mannen met homoseksuele kontakten. Doel: preventie- en voorlichtingsactiviteiten uitvoeren.

4.6.B. Werkgroep aids - gewenste situatie.

Huidige activiteiten continueren. Incidenteel, waar mogelijk, gerichte activiteiten naar jongeren, vrouwen en ouderen: praatgroepen, info-avonden en safe sex workshops. Incidenteel zal voorlichting gegeven worden aan specifieke beroepsgroepen (artsen, onderwijzers, hulpverleners, etcetera). Voor deskundigheidsbevordering worden regelmatig cursussen en landelijke bijeenkomsten bezocht door de medewerk/st/er(s) van de Werkgroep aids.

4.7. Gehandikaptten.

4.7.A. Gehandikaptten - huidige situatie.

Naar aanleiding van een brief van de Landelijke Werkgroep Handikap & Homoseksualiteit is er een contactpersoon voor het COC Oss aangesteld.

Momenteel is het COC Oss dusdanig gehuisvest dat de ruimte niet toegankelijk is voor gehandikaptten. Er hebben ons, voor zover bekend, het afgelopen jaar geen hulp- of informatievragen van gehandikaptten bereikt.

4.7.B. Gehandikaptten - gewenste situatie.

Bij het schrijven van deze nota is ons nog niet bekend welke plannen de Gemeente Oss heeft met betrekking tot de huisvesting van het COC Oss. Onze wensen wat betreft huisvesting in verband met de toegankelijkheid voor gehandikaptten zijn kort maar krachtig: de nieuwe ruimte moet goed toegankelijk zijn voor gehandikaptten (gelijkvloers, aangepaste toiletten, etcetera).

4.8. Kinderen met een homoseksuele ouder.

4.8.A. Kinderen met een homoseksuele ouder - huidige situatie.

Dit jaar bereikte ons het verzoek om "iets" te doen voor kinderen met een homoseksuele ouder. Aangezien onze prioriteiten op andere terreinen lagen, hebben wij aan dit verzoek nog niet kunnen voldoen. Afsproken is dat degene die het verzoek tot ons gericht heeft, mee zal gaan draaien met de training voor praatgroepenbegeleiding, zodat de betrokkene indien nodig ingezet kan worden.

4.8.B. Kinderen met een homoseksuele ouder - gewenste situatie.

Tezijnertijd geven wij de Wetenschaps Winkel opdracht tot een onderzoek die de behoefte aan een contact/praatgroep voor kinderen met een homoseksuele ouder in de regio peilt. Mocht blijken dat er behoefte bestaat aan een dergelijke contact/praatgroep, zullen wij actief gaan werven via de media.

4.9. Voorlichting.

4.9.A. Voorlichting - huidige situatie.

Momenteel wordt voorlichting aan scholen en instellingen in de regio nog verzorgd door het COC Den Bosch en de Homowerkgroep Land van Cuijk. Incidenteel is in het verleden door de W.H.O. voorlichting gegeven. Momenteel zijn er echter geen bevoegde voorlicht/st/ers actief binnen het COC Oss.

4.9.B. Voorlichting - gewenste situatie.

Voorwaarde van het Landelijk COC is dat binnen elke plaatselijke afdeling of stadsgroep een voorlichtingsgroep is. Enkele medewerk/st/ers van het COC Oss zullen een training moeten volgen. Ideaal zou zijn als wij een kollektieve training kunnen organiseren voor alle medewerk/st/ers. Wanneer de training voltooid is zullen de scholen en instellingen benaderd worden om de interesse voor een voorlichting te peilen.

4.10. Praatgroepen.

4.10.A. Praatgroepen - huidige situatie.

Incidenteel wordt door Tom Poes een praat/doegroep voor lesbische, homo- en biseksuele jongeren georganiseerd.

4.10.B. Praatgroepen - gewenste situatie.

In de toekomst wil het COC Oss nagaan of er behoefte is aan algemene, vrouwen-, mannen- of specifieke praatgroepen. Indien de behoefte daartoe aanleiding geeft, zal al het mogelijke gedaan worden om een dergelijke praatgroep op te starten.

4.11. Nieuwsbrief "Tongen".

4.11.A. Nieuwsbrief "Tongen" - huidige situatie.

In de huidige vorm (twee à drie A-4tjes, gekopieerd) wordt hij gratis verspreid onder de bezoek/st/ers van de Zondag Middag Salon.

"Tongen" is de nieuwsbrief van de Homo-infowinkel Oss en bevat nieuws van de W.H.O./COC Oss.

4.11.B. Nieuwsbrief "Tongen" - gewenste situatie.

Kontinuëring van de nieuwsbrief in de huidige vorm. De nieuwsbrief zal in het vervolg verschijnen onder de naam "Tongen", nieuwsbrief van de N.V.I.H. COC, stadsgroep Oss. Alle COC-leden zullen het blad gratis toegezonden krijgen. Niet COC-leden kunnen zich abonneren voor f 12,50 per jaar. Tijdens de Zondag Middag Salon zal de nieuwsbrief aan niet COC-leden uitgedeeld worden.

Gezocht zal worden naar een nieuwe redakt/rice/eur.

4.12. Huisvesting.

4.12.A. Huisvesting - huidige situatie.

In het licht van de huidige activiteiten is de ons beschikbare ruimte veel en veel te klein. Het is ons nog steeds niet duidelijk wat de plannen van de Gemeente Oss inzake de herhuisvestigingsplannen zijn met betrekking tot de W.H.O./COC. Voor een gedetailleerde beschrijving van de door ons ontplooidde activiteiten in de de zes vierkante meter tellende ruimte bij het JAC, zie hoofdstuk 3.2.B.1.

4.12.B. Huisvesting - gewenste situatie.

Het zal duidelijk zijn dat eigen ruimte voor het COC Oss een eerste voorwaarde is om goed te functioneren. Deze ruimte zal dan aan de volgende eisen moeten voldoen:

1. etalage (in verband met de etalagefunctie).
2. koffieshop/kafeeruimte (in verband met de ontmoetingsfunctie)
3. infowinkel waar genoeg ruimte is voor bureauwerkzaamheden, folder/leeskast, archiefruimte, leeshoek.
4. spreekkamertjes (voor persoonlijke gesprekken).
5. eigen ingang.
6. toegankelijk voor gehandicapten (gelijkvloers, aangepaste toiletten, etcetera).

4.13. Culturele minderheden.

4.13.A. Culturele minderheden - huidige situatie.

Zoals reeds gezegd in hoofdstuk 2 (Motivatie) verdienen lesbische vrouwen en homoseksuele mannen uit culturele minderheidsgroepen, extra aandacht daar zij in een extra kwetsbare positie verkeren. Regelmatig worden wij benaderd (vermoedelijk) door mensen uit de Turkse of Marokkaanse gemeenschap. De taalbarrière vormt een uitermate grote handicap. Ondanks de behoefte hebben wij daardoor hierin nog niet kunnen voorzien. Het enige wat wij momenteel kunnen bieden zijn enkele brochures met betrekking tot aids in het Turks, Joegoslavies, Spaans en Italiaans.

4.13.B. Culturele minderheden - gewenste situatie.

Optimale hulp- en informatievoorziening met betrekking tot homoseksualiteit voor leden van de culturele minderheden zou ideaal zijn. Het is ons nog niet geheel uidelijk hoe we dit probleem op zouden moeten lossen. Te denken valt aan een folder in de Turkse en Marokkaanse taal.

4.14. Koördinator.

4.14.A. Koördinator - huidige situatie.

Momenteel zijn er binnen de W.H.O./COC te weinig vrijwilligers actief om al het werk te verrichten wat gedaan moet worden. De leden van het dagelijks bestuur moeten naast hun beleidsmatige en bestuurlijke taken ook uitvoerende werkzaamheden verrichten. Dit is een te zware belasting, met als gevolg dat als deze situatie voortduurt, er mensen afhaken. Dit laatste is weer een direkte bedreiging voor het voortbestaan van de W.H.O./COC.

4.14.B. Koördinator - gewenste situatie.

Om continuïteit te waarborgen, is een koördinator gewenst, en wel om de volgende redenen:

- koördinatie van het geheel.
- begeleiden van de vrijwilligers.
- voorbereiden van vergaderingen, trainingen, eksterne kontakten.
- onderhouden van eksterne kontakten.
- licht administratief werk.

Als al deze zaken gekoördineerd worden door een betaalde kracht, zal het (dagelijks) bestuur zich bezig kunnen gaan houden met de werkelijk belangrijke zaken zoals beleidsontwikkeling en activiteiten.

4.15. UITVOEREN AANBEVELINGEN.

4.15.A. Uitvoeren aanbevelingen - huidige situatie.

Daar knelpunten plus aanbevelingen betreffende homoseksualiteit in het Osse nog niet eerder dan in deze nota op papier gezet zijn, konden zij ook niet uitgevoerd worden. In het verleden is daar waar mogelijk aandacht besteed en actie ondernomen waar misstanden zich voordeden.

4.15.B. Uitvoeren aanbevelingen - gewenste situatie.

Nu deze nota van aanbevelingen voor een gemeentelijk lesbies- en homobeleid een feit is, zal daar waar mogelijk in overleg met de desbetreffende instanties en de Gemeente Oss begonnen worden met het uitvoeren van de aanbevelingen, gedaan in deze nota. Het COC Oss beveelt een kommissie aan, waarin naast enkele medewerkers van het COC Oss, ook een vertegenwoordiger van de Gemeente Oss zitting heeft. Deze kommissie zal controle uitoefenen op het uitoefenen van het gemeentelijk lesbies- en homobeleid.

HOOFDSTUK 5: FINANCIËLE KONSEKVENTIES

5.1. HUISVESTING

Huur, gas, licht en water	:	f 7.500,00.
Verzekeringen	:	f 300,00.
Inventaris	:	p. m.
Onderhoud	:	f 500,00.
Schoonmaakkosten	:	f 1.000,00.
Diversen	:	f 500,00.
<u>Totaal</u>	:	<u>f 9.800,00.</u>

5.2. ORGANISATIE

Bestuurskosten (*)	:	f 3.500,00.
Telefoonteam (**)	:	f 800,00.
Telefoonkosten (***)	:	f 1.150,00.
Voorlichting algemeen	:	f 5.000,00.
Voorlichting aids	:	f 1.000,00.
Opvang, introductie en praatgroepen:	f	750,00.
Kosten nieuwsbrief	:	f 1.200,00.
Burobenodigdheden	:	f 750,00.
<u>Kosten vrijwilligers</u>	:	<u>f 700,00.</u>
<u>Totaal</u>	:	<u>f 14.850,00.</u>

(*) Publiciteit, dokumentatie, sekretariaat, infowinkel en deskundigheidsbevordering.

(**) Training en publiciteit.

(***) 04120 - 26666.

5.3. AKTIVITEITEN.

Jongeren	:	f 2.500,00.
Vrouwen	:	f 1.800,00.
Ouderen	:	f 1.200,00.
Etniese minderheden	:	f 1.200,00.
Roze week	:	f 4.500,00.
lustrumviering najaar 1989	:	f 2.500,00.
<u>Praatgroepen (*)</u>	:	<u>f 1.000,00.</u>
<u>Totaal</u>	:	<u>f 14.700,00.</u>

(*) Algemeen, jongeren en kinderen met een homoseksuele ouder.

5.4. PERSONEELSKOSTEN.

Koördinator v/m (*)	: f 29.900,00.
Diversen	: f 1.500,00.
<u>Advertentiekosten</u>	: f 2.500,00.
Totaal	: f 33.900,00.

(*) Koördinator v/m begeleid/st/er: salaris inclusief vakantietoeslag, werkgeverslasten twintig uur per week, CAO welzijnswerk, salarisregeling maatschappelijke dienstverlening (maksimale inschaling: THO, begeleider: schaal 27).

5.5. TOTAAL

Huisvesting	: f 9.800,00.
Organisatie	: f 14.850,00.
Aktiviteiten	: f 14.700,00.
<u>Personeelskosten</u>	: f 33.900,00.
Totaal	: f 73.250,00.

BIJLAGEN.

Bijlage 1: Algemene Politie Verordening (A.P.V.).

In de Algemene Politie Verordening komen enkele hoofdstukken en paragrafen voor die betrekking hebben op de openbare zedelijkheid. Volgens de beleidskommissie komen enkele (delen van) paragrafen in aanmerking voor herziening. Ook bleken een aantal begrippen niet voor te komen op de begrippenlijst. Hierdoor is een enkele paragraaf voor tweeërlei uitleg vatbaar. Wij komen hier nog op terug.

HOOFDSTUK II

OPENBARE ORDE, VEILIGHEID EN EKONOMIESE ASPEKTEN

=====

ARTIKEL 91.

M I S B R U I K U R I N O I R S, T E L E F O O N - C E L L E N, W A C H T H U I S J E S

Het is niet toegestaan openbare urinoirs, telefoocellen, abris of wachthuisjes te gebruiken voor andere doeleinden, dan waarvoor deze bestemd zijn.

De beleidskommissie stelt voor om het woordje "urinoirs" te schrappen, daar er geen openbare urinoirs in Oss zijn.

HOOFDSTUK III

OPENBARE ZEDELIIKHEID

=====

ARTIKEL 98.

P R O S T I T U T I E

1. Het is verboden in of op enig perceel, waarover men beschikking heeft, hetzij bij herhaling, hetzij uit winstbejag, aan anderen de gelegenheid te geven onderling ontuchtige handelingen te plegen.

Ons inziens is de passage "hetzij bij herhaling," overbodig. Het is volgens de beleidskommissie niet de taak van de overheid om de burgers voor te schrijven wat al dan niet toegestaan is in de privésfeer. De beleidskommissie stelt voor om artikel 98 (prostitutie), lid 1., als volgt op te nemen in de A.P.V.:

1. Het is verboden in of op enig perceel, waarover men de beschikking heeft, uit winstbejag, aan anderen de gelegenheid te geven onderling ontuchtige handelingen te plegen.

HOOFDSTUK III

OPENBARE ZEDELIIKHEID

=====

ARTIKEL 100.

U I T L O K K I N G O N T U C H T

Het is verboden op of aan de weg of op een vanaf de weg zichtbare plaats, danwel elders op een voor publiek toegankelijke plaats, iemand door woorden, gebaren of op enigerlei andere wijze tot het plegen van ontucht te bewegen.

Ons inziens is artikel 100., overbodig. Volwassenen dienen volledig in staat geacht te worden weerstand te bieden aan dergelijke uitlokkingen tot ontucht.

HOOFDSTUK III

OPENBARE ZEDELIIKHEID

=====

ARTIKEL 102.

V O R D E R I N G T O T V E R W I J D E R I N G

Ieder, aan wie een politie-ambtenaar in het belang van de naleving van artikel 100. beveelt zich van de daar bedoelde plaats te verwijderen of tot wie een bevel, als bedoeld in lid 1 van artikel 101. gericht wordt, is verplicht aan dat bevel terstond gevolg te geven en wel in de door die politie-ambtenaar bevolen richting of langs de door hem aangeduide weg.

Als logies gevolg van het feit dat artikel 100. geschrapt dient te worden, zijn enkele passages van artikel 102. niet meer van toepassing. De beleidskommissie is van mening dat artikel 102. als volgt opgenomen dient te worden in de A.P.V.:

Ieder, aan wie een politie-ambtenaar in het belang van de naleving van lid 1 artikel 101. een bevel gericht wordt, is verplicht aan dat bevel terstond gevolg te geven en wel in de door die politie-ambtenaar bevolen richting of langs de door hem aangeduide weg.

HOOFDSTUK III

OPENBARE ZEDELIJKHEID

=====

ARTIKEL 104.

V E R B L I J F I N O P E N B A A R U R I N O I R

Het is verboden:

- a. in een openbaar urinoir langer dan vijf minuten te verblijven;
- b. zich in een openbaar urinoir of in de onmiddellijke nabijheid ervan op te houden op een opvallende of aanstootgevende wijze.

Ons inziens is dit artikel niet van toepassing en kan derhalve in zijn geheel geschrapt worden. Al zou er in Oss een openbaar urinoir zijn, dan nog is de beleidskommissie van mening dat dit artikel geschrapt dient te worden.

Bijlage 2: Lessen, werkvormen
en spelen voor het onderwijs.

N.V.I.H. COC Amsterdam - Lessen en werkvormen over
homoseksualiteit door de Werkgroep Voorlichting van de
afdeling Amsterdam vanaf 1974.

Elbers, H. e.a. - Zijn jullie verkeerd opgevoed? Uitgave van
de afdeling onderwijs en de gemeentelijke werkgroep homo-
emancipatie van de Gemeente Amsterdam, 1986.

N.V.I.H. COC Amsterdam - Hoe doen ze het nou? Amsterdam,
1986.

Lek, K. - Lessenserie Nederlands over homoseksualiteit (nivo
HAVO-4).
Utrecht 1985.

Sanders, J. en Warmerdam, H. - Sien & Janneke, Ot & Jip.
Syllabus lessen geschiedenis en Nederlands rondom
homoseksualiteit. Leeuwarden, mei 1985.

Sanders, J. en Warmerdam, H. - Birds of a feather (spel over
het zichtbaar maken over de werking van vooroordelen) in:
Politieke en Sociale Vorming, XVII, nummer 1. Januari 1986.

SOL-Homogroep - 1 op de 6. Verzameling artikelen over
homoseksualiteit in het onderwijs. Stichting Opleiding
Leerkrachten. Utrecht, april 1984.

Studenten gezondheidskunde Interstudie Nijmegen -
Seksualiteit en relaties.
Nijmegen, maart 1985.

Homogroep Ubbo Leeuwarden - De Kantine. Rollenspel over er-
vooruitkomen.
Leeuwarden, 1982.

Waarbeek, I. ter - Homofilie. Situatiespel over een
homoseksuele jongen.
Leeuwarden, 1981.

Warmerdam, H. - In Holland staat een huis. Schrijfpdracht
voor leerlingen over partnerkeuze en heteronorm.
Leeuwarden, 1984.

ABC Amsterdam - Fotoman over de prille verliefdheid tussen
twee jongens.
Amsterdam, 1987.

S.H.O.W. Amsterdam - Begroetingsspel. Spel waarin de
verschillende vormen van begroeten, zowel cultureel als in
familieverband aan de orde gesteld worden.
Amsterdam, 1987.

Bijlage 3: begripsbepalingen.

AIDS-PLATFORM BRABANT NOORDOOST

Overlegorgaan waarin alle instanties vanuit de (geestelijke) gezondheidszorg en belangenbehartigingsorganisaties vertegenwoordigd zijn.

ANTI-HOMOSEKSUEEL GEWELD

Alle vormen van geweld tegen lesbische vrouwen en homoseksuele mannen zoals: schelden, vernielen van eigendommen, chantage, fysiek geweld vanwege de (vermoede) homoseksualiteit van mensen.

BUDDIE

Iemand die een aids-patiënt begeleidt en verzorgt.

BUDDIE-PROJEKT

Een projekt waar mensen opgeleid worden tot buddie en doorverwezen worden naar aids-patiënten.

CLAUSE 28

Britse wet die de gemeentelijke overheden beperkingen oplegt met betrekking tot subsidiëring van lesbische- en homogroepen, "promotie" van homoseksualiteit op scholen, bibliotheken en andere instellingen.

DUBBELLEVEN

Twee levens lijden: Binnenshuis homoseksueel, buitenshuis heteroseksueel (werksituatie, vrienden, familie). Het omgekeerde komt ook voor.

GAY-BAR

Een bar voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.

HIV-VIRUS

Het virus dat drager is van de ziekte aids.

HOMO-GERICHT (kunst en cultuur)

Bijvoorbeeld een tentoonstelling met doeken en beelden die duidelijk homoseksualiteit uitbeelden.

N.V.I.H. COC

Afkorting voor Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit COC. Meestal wordt de naam COC gebruikt. COC staat voor Cultuur- en Ontspannings Centrum, de vroegere (schuil-)naam van de N.V.I.H. COC.

ORPHEUS

Organisatie voor huwelijk en homoseksualiteit.

POTTENDAG

Dag, georganiseerd speciaal voor lesbische en biseksuele vrouwen. (pot is een andere naam voor lesbische vrouw)

POT(T)EN-RAMMERIJ

Fysiek geweld tegen lesbische vrouwen en homoseksuele mannen.

S.A.D.

Stichting Aanvullende Dienstverlening. In deze stichting werken homoseksuele mannen die zelf in de gezondheidszorg werkzaam zijn aan hulpverlening speciaal voor homoseksuele mannen. (op het gebied van seksualiteit, geslachtsziekten en aids)

SCHORERSTICHTING

De Jhr. Mr. Schorerstichting is een landelijk buro voor homoseksualiteit die hulp verleent in de vorm van persoonlijke en relatiegesprekken, praat- en therapiegroepen. Verder helpt de Schorerstichting mee aan het voorkomen van onnodige problemen over homoseksualiteit. De Schorerstichting organiseert ook activiteiten voor mensen met aids en hun partner/familie.

VERENIGING MARTIJN

Vereniging die pedofilie bespreekbaar wil maken en strijdt voor het verlagen van de leeftijdsgrenzen bij seksuele contacten.

Reakties